

Nana Cajhen, Nevenka Drusany, Dragica Kapko,
Martina Križaj in Marja Bešter Turk

Slovenščina za vsak dan 7

**REŠITVE K SAMOSTOJNEMU DELOVNEMU ZVEZKU
ZA SLOVENŠČINO V 7. RAZREDU OSNOVNE ŠOLE**

POSODOBLJENA IZDAJA

ROKUS

Klett

1 Slovenija, Slovenci in svet

1. Republika Slovenija.
Ljubljana.
2. Zastava je razdeljena na tri vodoravne pasove – zgornji je bel, srednji moder in spodnji rdeč. Na levi tretjini belega in modrega pasu je grb. V grbu sta upodobljena Triglav in morje, nad Triglavom pa je nebo s tremi šesterkokrakimi zlatimi zvezdami.
3. France Prešeren.
Iz Zdravljice.
Stanko Premrl.
4. c
5. Italija, Avstrija, Madžarska, Hrvaška; Rim, Dunaj, Budimpešta, Zagreb
S Hrvaško.
Z Madžarsko.
6. Jadransko morje.
7. Triglav.
b
8. V Planici.
9. c
c
10. Bohinjsko in Blejsko.
11. Sava.
Soča.
Krka.
12. b
13. Jože Plečnik, Jurij Vega, Janez Vajkard Valvasor, Ivan Cankar, Primož Trubar, France Prešeren, Jakob Petelin Gallus, Ivana Kobilca, Rihard Jakopič

17.

LEGA	srednja Evropa
GLAVNO MESTO	Ljubljana
VELIKOST	20.265 km ²
PREBIVALCI	Slovenci
MEJNE DRŽAVE	Italija, Avstrija, Madžarska, Hrvaška
POKRAJINSKE ENOTE	Gorenjska, Dolenjska, Koroška, Prekmurje, Notranjska, Primorska, Štajerska
PODNEBJE	alpsko, panonsko, sredozemsko
NARAVNA DEDIŠČINA	Bohinjsko jezero, Blejsko jezero, Cerkljarsko jezero, Postojnska jama, Škocjanske jame ...
KULTURNA DEDIŠČINA	gradovi, cerkve, spomeniki, galerije, muzeji, univerzitetni knjižnici; domača obrt – suha roba, škofjeloški kruhek, idrijske čipke ...

GOSPODARSTVO	elektrogospodarstvo, lesna in kovinska predelovalna industrija, živilskopredelovalna industrija, proizvodnja električnih strojev in aparatov ter gradbenega materiala, predelovanje usnja ...
JEZIK	slovenski
DRŽAVNI SIMBOLI	
ZNAMENITI SLOVENC	Jože Plečnik, Jurij Vega, France Prešeren, Jakob Petelin Gallus, Ivana Kobilca, Rihard Jakopič ...

19. b

Ker je predstavljena sedanja Slovenija.

20. opis, sedanjiku

23.

24.

Primorska	Koper	Primorka
Gorenjska	Kranj	Gorenjka
Notranjska	Postojna	Notranjka
Dolenjska	Novo mesto	Dolenjka
Štajerska	Maribor	Štajerka
Koroška	Slovenj Gradec	Korošica
Prekmurje	Murska Sobota	Prekmurka

26. Npr.

- Gore, reke, jame, jezera.
- Ljudsko izročilo, književnost, glasba, slike, zgradbe, spomeniki, izdelki.

27. idrijska čipka, lectovo srce, suha roba

28. Prešernova rojstna hiša v Vrbi, spomenik Francetu Prešernu v Ljubljani, spomenik Juliusu Kugyju v Trenti, spomenik Ivanu Groharju v Sorici, Plečnikove Žale v Ljubljani, blejski grad, cerkev sv. Janeza v Bohinju, grad Otočec

29. Skrbni za izobraževanje ter za ohranjanje kulturne in naravne dediščine. (UNESCO pomeni Organizacija združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo.)

30. V Prekmurju.

31. 2864 metrov.

dva tisoč osemsto štirinšestdeset

32. novo leto, Prešernov dan/slovenski kulturni praznik, velika noč in velikonočni ponedeljek, dan upora proti okupatorju, praznik dela, dan državnosti, Marijino vnebovzetje/veliki šmaren, združitev prekmurskih

Slovencev z matičnim narodom, vrnitev Primorske k matični domovini, dan reformacije, dan spomina na mrtve, dan Rudolfa Maistra, božič, dan samostojnosti in enotnosti

- 33.** Štajerska, Dolenjska, Primorska, Gorenjska, Bela krajina, Kras, Prekmurje, Koroška, Notranjska, Prlekija
- 34.** V slovenskem jeziku.
V slovenskem jeziku.
V slovenskem jeziku.
V slovenskem jeziku.
V slovenskem jeziku.
V slovenskem jeziku.
V slovenskem jeziku.
- 35.** državni, uradni
- 36.** Levi in desni sta v slovenskem in italijanskem jeziku, srednji pa je v slovenskem in madžarskem.
Ker živijo na določenem območju Slovenije poleg Slovencev tudi Italijani oz. Madžari.
V delu slovenske Istre in v delu Prekmurja.
- 37.** Območje, ki je na zemljevidu v 36. nalogi obarvano rdeče, je del slovenske Istre. Območje, ki je na zemljevidu v 36. nalogi obarvano rumeno, je del Prekmurja.
- 38.** c
Slovenci in Italijani.
- 39.** V delu Prekmurja sta uradna jezika slovenščina in madžarščina. V delu slovenske Istre sta uradna jezika slovenščina in italijanščina.
- 40.** a
- 41.** italijanščina, madžarščina
- 42.** Ne.
Ker so državljani Republike Slovenije.
Prvi jezik.
Drugi jezik.
- 43.** Da.
Hrvaške, srbske, makedonske, romunske, kitajske ... narodnosti.
Drugi jezik.
Drugi jezik.
- 44.** Območja za mejo, na katerih živijo Slovenci.
Slovenci, ki že stoletja živijo na območjih, ki so ostala v sosednjih državah za slovensko državno mejo.
V Italiji, Avstriji, na Madžarskem in Hrvaškem.
Npr. V Italiji: Trst, Gorica, Trbiž; v Avstriji: Celovec, Beljak, Borovlje, Pliberk; na Madžarskem: Monošter, Gornji Senik.
Ne.
Od naselitve naših prednikov.
Da.
Ne.
Da.
Ker so državljani teh držav.

- 45.** Ne.
Zamejec je tisti, ki živi za mejo, izseljenec pa tisti, ki se je izselil.
Nemčija, Francija, Švedska, ZDA, Kanada, Avstralija, Argentina ...
Od trenutka, ko so se tja preselili (nekateri pred prvo svetovno vojno, drugi med obema svetovnima vojnoma, nekateri po drugi svetovni vojni).
- 47.** prvi, tuji; prvi, drugi; prvi, drugi; prvi, drugi; drugi, prvi; Prvi
- 48.** prvi, prvi, Italiji, Avstriji, Madžarskem, Hrvaškem, Nemčijo, Francijo, Švico, Južno
- 53.** trojanski, domžalske, zagorski, velenjski, celjski, ljubljanski, bohinjski, alpski, tržiški, portoroški, blejski, karavanški, novomeška, bovški
- 54.** državljan, meščan, krajan, vaščan
- 55.** Slovenec, Albanec, Madžar, Črnogorec, Portugalec, Nemec, Grk, Čeh, Poljak, Italijan
- 56.** Angležinja, Rusinja, Srbkinja, Hrvatca, Švedinja, Romunka, Slovakinja, Bošnjakinja, Kitajka, Francozinja
- 57.** Pirančan, Domžalčan, Celjan, Trebanjec, Kamničan, Dravograjčan
- 58.** Kamniškobistričan/Bistričan, Spodnjereččan/Retčan, Kranjskogorčan, Novogoričan, Novovaščan, Velikolaščan/Laščan, Škofjeločan, Novomeščan
- 59.** hrvaščina, nemščina; Slovenec; slovensko, angleško, špansko; italijanščine; Danci; švedsko; Italijan, Portugalec
- 60.** angleščine, srbsko, Rusinja, hrvaščina, slovensko
Z malo.
Z veliko.

2 Deskamo po televiziji in računalniku

- 1.** Prenašanje računalniško pripravljenih informacij v obliki besedil in risb po televiziji; te sprejemajo s televizijskim sprejemnikom z dodatno napravo.
Televizor in daljinec.
Po smislu.
Po smislu.

Ne.

Uporabljal sem daljinec.

Številke.

Da bi odprl določeno stran teleteksta.

Samo tiste, ki jih nudi dana televizijska ustanova.

2. Osemnajst.

NE

Z začetnima črkama prvih besed iz naslovov rubrik.

Da sta navedena dva naslova./Da sta navedeni dve vrsti podatkov.

DA

Poleti so v tej rubriki navedeni podatki za pomorstvo, pozimi pa o snežnih razmerah.

Strani iz teleteksta.

T, u, v, w.

NE

Enajst.

V angleškem.

Neslovenecem.

Kaj je na sporedu TV SLO (v angleščini)

Turistične agencije, Vzajemni skladi, What's on TV SLO.

Ker so podatki na več straneh.

Od strani 370 do 382 ali od 370. strani do 382. strani.

Turistične agencije.

Ker je informacij turističnih agencij veliko oz. ker ljudi zelo zanimajo.

3. – Pomorstvo, str. 169

– Prireditve, str. 450

– Oglasi, str. 715

– Onesnaženost zraka, str. 167

– Prometne informacije, str. 170

– Vreme, str. 160

– Pomoč v stiski, str. 722

– Turistične agencije, str. 370–382

4. Na str. 160.

5. Na str. 170.

6. Na str. 223.

7. Na str. 450.

8. Na str. 727.

9. Na str. 299.

10. Aktualne novice iz sveta.

Devet.

Odpreti bi moral str. 146.

NE

V naslovih je zaradi omejenega prostora osebna glagolska oblika pogosto izpuščena.

Npr. Novo nasilje je izbruhnilo ..., OZN pozivajo Korejo ..., Vojvodina se je postavila na svoje noge, Požar na Hrvaškem je ukrotila ..., Poplave so ohromile

Džakarto, Članice EU se bodo skupaj bojevale proti krizi, Na azijskih borzah so zaznali rahel padec.

11. č

Od uslužbencev ljubljanskega letališča.

NE

Prva preglednica vsebuje podatke o odhodu letal, druga pa o njihovem prihodu.

Druga.

Prva.

Čas odhoda, številka leta, cilj in opombe.

Iz Avstrije, Švice, s Finske, iz Nemčije, z Nizozemske, iz Grčije, s Švedske, iz Velike Britanije, Francije, Nemčije in s Češke.

Čas prihoda, številka leta, izhodišče in opombe.

Na Madžarsko, v Makedonijo, Turčijo, na Češko, v Belgijo, Nemčijo, Francijo, na Nizozemsko in v Španijo.

Angleščina je jezik, ki se uporablja v letalskem prometu po vsem svetu.

NE, DA, DA, NE, DA, DA, DA

12. Bruselj, Moskva, München, Dunaj, Praga, Budimpešta

13. Spored kulturnih prireditev./Spored razstav in gledaliških prireditev.

V rubriki Prireditve.

Za 15. in 16. oktober.

Slovensko narodno gledališče, Kulturno-umetniško društvo, Blagovno-trgovinski center

Šest.

Dve.

V Slovenskem etnografskem muzeju.

To je prvi dan, ko si lahko ogledamo razstavo.

Slovenec Slovenca gori postavi in Jackie.

300 kosmatih.

14. 3,1, 2, 4

15. www.rtv slo.si/prireditve

17. Računalnik, ki je priključen na splet.

3 Našli so skupni jezik

1. Ženska govori, otroci jo poslušajo. Deček bere. Deček piše.
2. Sporočevalec je oseba, ki sporoča, tj. govori in piše. Prejemnik je oseba, ki sprejema besedilo, tj. poslušča in bere.

Govorec in pisec sta sporočevalca.
Bralec in poslušalec sta prejemnika.

3. Prejemnik.
Učenec bere.
Sporočevalec.
Učenec piše.
En sporočevalec, najmanj trije prejemniki.
Ena oseba govori, tri pa jo poslušajo.
Govorec je ženska na prvi fotografiji, pisec je deček na tretji fotografiji, bralec je deček na drugi fotografiji, poslušalci so otroci na prvi fotografiji.
4. Pogovarjata se.
Po besedilu v oblakih.
Ne.
Sogovorki.
Obe govorita/se pogovarjata.
Ne.
V pogovoru govorita dve osebi, pri govornem nastopanju pa samo ena.
7. NE
Ker smo med seboj zelo različni.
NE
DA
S pogovarjanjem
9. Učitelj in učenci.
Učitelj.
Ali so izbrali temo za plakat./Ali so se odločili, kateri plakat bodo izdelali.
O vodji skupine.
Mojca.
Ana.
NE
Ker hoče Mojca vse narediti sama.
NE
Rekla jim je, da so leni in počasni.
NE
Rekel ji je, da sošolci potrebujejo čas za razmislek in za iskanje podatkov.
Za vodjo je predlagal Vesno.
DA
NE
Zaradi pomanjkanja časa.
Ker jo je učitelj prepričal, da bo imela dovolj časa.
Da morajo sodelovati in se ne smejo prepirati.
10. NE
Ana je hotela za vodjo Mojco, drugi učenci pa ne.
DA
S pogovarjanjem.
Našli so skupno rešitev./Prišli so do skupnega mnenja.

11. različno, pogajanje
13. učitelj in učenci; v učilnici; o ljudeh v stiski; vodjo skupine; čez štirinajst dni
14. se je strinjala samo Ana, se je strinjala samo Mojca, se je strinjal samo Luka, se je strinjala večina članov skupine
15. DA, NE, DA
Usmerjal in vodil naj bi skupino.
17. NE
Učitelju je rekla gospod učitelj, Mojci pa samo Mojca. Ker ni njen vrstnik, temveč je oseba, s katero je v uradnem/družbeno neenakovrednem razmerju. Vikala.
Ker ni njen vrstnik, temveč je oseba, s katero je v uradnem/družbeno neenakovrednem razmerju. Tikali.
Ker so vrstniki/sošolci.
18. Med učiteljem in učenci.
Po tem, kako so učenci nagovarjali učitelja in da so ga vikali.
DA
19. b, c
To je vljudno.
20. a
To je vljudno, saj jim ni določil vodje, temveč jim je le izrazil svoj predlog.
22. počasi, hiter, veliko, nič, priden/delaven, nestrpen/nepotrpežljiv
23. Varovanje, okolja, Ljudje, stiski, življenje, učenje
človek	stiska	varovanje, okolje, življenje, učenje
- V ednini ima drugačno osnovo kot v množini.
24. ljh, Ona, ga
jih	naslove
ona	Mojca
ga	plakat
25. hitrejša, počasnejši; potrpežlivejša; učinkovitejša, boljšega
26. So se učenci odločili, o čem bodo pripravili plakat? Naslovov si niso zapomnili, ker jih je učitelj povedal prehitro. Učenci v skupini nočejo, da naredi vodja vse sam. Bi bili zadovoljni, če bi bila vodja Vesna? Povejte mi, kdo bo vodja skupine. Ker je Vesna zelo zaposlena, ni hotela sprejeti nove obveznosti.
27. A) A: Špela in njena mama. B: Anja in njena mama. A: Špela. B: Anja.
A: Da bi se dogovorila o praznovanju svojega rojstnega dne. B: Da bi se dogovorila o praznovanju svojega rojstnega dne.

A: Z njimi se ni strinjala. B: Z njimi se je strinjala.

B) a

Sogovorca sta imela na začetku različno mnenje, nato sta iskala za oba sprejemljivo rešitev; na koncu sta dosegla soglasje.

Knjižni in neknjižni jezik

1. Prvo izjavo je izrekla Nina (v vlogi starejše kolesarke), drugo Mojca (v vlogi 12-letne peške), tretjo pa Blaž (v vlogi policista).

Blaž.

Da.

Ker je govoril v vlogi uradne osebe.

2. Večinoma knjižno.

Ker se govorno nastopa v knjižnem jeziku.

Neknjižno.

Ker to ni govorno nastopanje.

V knjižnem.

Ker so to javne oddaje, namenjene vsem prebivalcem Slovenije.

V knjižnem.

V knjižnem.

V knjižnem.

3. a, c, č, d, g, i, j, l, m

4. knjižni, neknjižni, knjižni, Knjižni, Knjižni, Knjižni knjižnega, knjižnega, neknjižni, Neknjižni

5. zborni, neknjižni jezik, dopisovanje

6. Mama mi je rekla, da moram iti domov.

Ej, oprost! za včeraj!

Danes tečemo na 1000 metrov.

Kontrolna naloga iz angleščine v ponedeljek odpade.

Nova majica – veš, kako je lepa!

Si moja najboljša prijateljica.

Dobil sem novo kolo.

Veš, kako sem srečen/vesel/zadovoljen!

Meni se zdi zelo slabo./Imam se zelo slabo.

Lepo pričesko imaš.

Naš hišnik je zelo v redu.

8. Živijo./Pozdravljena./Zdravo, Simona! O, zdravo, Vesna. Kam tako hitiš? Luka ima danes zabavo, pa sem zelo vesela! Adijo! Pa dobro se zabavaj.

9. NE

Oče mi je povedal, da ste bili na morju. Kako je bilo? O, zelo dobro! Vsak dan smo se kopali, sončili smo se pa samo zvečer, je preveč nevarno. Kje ste bili pa vi? Tudi na morju, ampak smo jadrali. O, krasno! To je pa moralo biti dobro. Ja, čisto v redu je bilo, le vreme nam je nekaj dni nagajalo, ni bilo vetra.

10.

x	
	x
x	
	x
x	
x	

Slovar slovenskega knjižnega jezika

2. Ana, begunec, čakati, domač, figa, hiša, kos, metla, prijatelj, tovarna, vlak, zob, življenje
3. oaza, oblak, odpeljati, ohišje, okovje, olupiti, omizje, oplaziti, orositi, oznanjati, ožigalkar
Na drugo.
4. obarvati, občutljiv, obdariti, obed, obiskovati, objekt, obkladek, oboleti, obrt, obziren
Na tretjo.
5. oblast, obleči, oblika, obloga.
Na četrto.
7. čarati, čarter
V levem oz. desnem zgornjem kotu.
NE
Preberem obe zgornji besedi in tako ugotovim, ali je med predstavljenimi besedami tudi ta beseda.
Madžarski ljudski ples v dvočetrtinskem ali štiričetrtinskem taktu.
Dva.
Po dveh arabskih številkah.
NE
DA
NE
Beseda čarobija ima oznako *zastar.* (zastarelo).
DA
Ob vseh je pomen: čarovnik.
Čarovnica.
Stara čarovnica je začela vpiti name.
Čardaš, čarlston, čaršija, čaršijski, čarter.
Čarilo, čarodejstvo, čarovništvo.
Čarobnost in čarovitost.
9. SSKJ v elektronski obliki.
Tri.
Človek, ki se kaže drugačen, kot je.
Bila je zelo gosta megla.
Ni se lahko dati operirati.
Stvar se bo obravnavala zelo ostro.
10. delaven – ki rad dela; deloven – nanašajoč se na delo delovni, delovni, delaven, delovni, delavna, delovno, delovni, delovni, delovna, delovna

11. delovni dan; človek, ki noče delati; kraj za delo; človek, ki vodi delo
12. knjižen – nanašajoč se na knjigo; književen – nanašajoč se na književnost
Npr. Dobil sem knjižno nagrado. V njegovi zapuščini so tudi književna dela.
13. Neknjižna.
Po oznaki: *nižje pog.*
Krpa, zaplata.

4 Gospod poštar, je kaj pošte zame?

3. c
4. Jernej.
DA
Namenjeno je Maticu.
Zasebno.
Namenjeno je točno določeni osebi.
V Kamniku.
9. 9. 2009.
Da bi Matica sodeloval pri izboljšanju šolskega glasila.
O skrbi za čisto okolje.
Matic bi bralce obveščal o novi literaturi s področja varovanja narave, Jernej pa bi pisal o zraku in njegovi onesnaženosti.
Sošolci in učitelji.
O tem, kako je neki otrok odvadil kajenja svoje starše.
Da bi bralci razmišljali o škodljivosti kajenja.
DA
Po povedi *Nestrpno čakam na tvoj odgovor.*
5. kul, slova, mata, adijo
6. Slovenščina.
Matematika.
NE
Ker nista knjižni.
Dober/zanimiv/privlačen.
DA
Ker je knjižna.

Kul.
V oblčku sta dve ločili: vprašaj in klicaj. Babica ima na obrazu začuden izraz.
Začudenje.

Po vprašaju v oblčku in izrazu na Petrovem obrazu. Da je babica izrekla besedo *kul*.

7. 2, 4, 3, 1

10. a, d

Prvo pismo je napisala Jožica Jež, drugo pa Sašo Kos. Prvo pismo je namenjeno Založbi Rokus Klett, drugo pa Jožici Jež. Prvo pismo je bilo napisano v Postojni, drugo pa v Ljubljani.

11. Jernej Matica tika, Jožica Jež in Sašo Kos pa se vikata. Ker sta Jernej in Matic prijatelja, Jožica Jež in Sašo Kos pa ne.

Da.

V Jernejevem pismu je pozdrav *Adijo!*, v drugih dveh pismih pa *Lepo Vas pozdravljam, Lep pozdrav.*

Pozdravček, Čav, Se vidiva, Se slišiva, Dobro se imej ... S spoštovanjem, Lepo pozdravljeni.

Jernej.

Da.

Po podatkih v levem zgornjem kotu in po podpisu.

Po podpisu.

Jernej samo z imenom, druga dva z imenom in priimkom.

Da.

Ne.

Sašo Kos se je podpisal prav, Jožica Jež pa ne – najprej bi morala napisati ime, nato priimek.

Da.

V vseh treh pismih sta navedena v desnem zgornjem kotu.

12. NE

Npr. Spoštovani.

Npr. Lepo pozdravljeni.

Z imenom in priimkom.

NE

Npr. Draga Mojca!

Npr. Čav!

Z imenom.

13. neuradna, neuradnim, tikamo, neuradnim, uradna, uradnim, vikamo, uradnim

14. Miselni vzorec je pravilen.

16. b, c, č, d

17. a, e, f, g

18. b, c, č, d

19. Leva oblika je značilna za neuradno pismo, desna pa za uradno.

Svoje ime in priimek ter naslov.

Ne.

Ker naslovnik pisca pozna.

Desno zgoraj.

Pod ime, priimek in naslov pisca.

Ne.

Ker se naslovnik in pisec poznata.

V uradnem pismu je nagovor na začetku naslovnikovih podatkov, v neuradnem pismu pa je nad vsebino.

Ne, neuradno pismo je nima.

Da.

Desno spodaj.

V neuradnem pismu je v podpisu samo ime, v uradnem pa sta ime in priimek.

Da.

Kadar se pismo nadaljuje na naslednji strani.

20.

	x
x	x
	x
	x
x	
x	x
	x
x	
	x
x	x

22. Mihaela Skok.

Ravnateljici Osnovne šole Frana Saleškega Finžgarja ge. Alenki Šeme. Učenčeva mama, ravnateljica šole. Po vsebini pisma in po nagovoru naslovnika.

NE

Osebi sta v neenakovrednem družbenem razmerju in nista med seboj čustveno povezani (ena je stranka, druga je predstavnica šole).

Tika.

NE

Tikajo se sorodniki, prijatelji, dobri znanci, vrstniki.

NE

Morala bi napisati *Spoštovana*, ne pa *Draga*; v nagovoru ne pišemo naslova.

NE

Morala bi se podpisati z imenom in priimkom; v podpisu ne navedemo naslova.

Uradno.

Osebi sta pisec in naslovnik v neenakovrednem družbenem razmerju in med seboj nista čustveno povezana.

Neuradno.

Nagovor in pozdrav sta neuradna, v podpisu je samo ime, avtorica naslovnika tika.

Ker ni vedela, da je treba ravnateljici napisati uradno pismo.

NE

Na levi strani zgoraj mora biti ime in naslov sporočevalca, pod njim pa ime in naslov naslovnika. Napisani so narobe.

Najprej bi moral biti naveden kraj, nato pa datum pisanja.

23. Npr.

Mihaela Skok Jelovškova ul. 20 4270 Bled	Bled, 17. 10. 2009
Spoštovana gospa Alenka Šeme, ravnateljica OŠ Frana Saleškega Finžgarja Begunjska cesta 7 4248 Lesce	
Zadeva: Obisk šole	
V soboto sem se s svojim sinom Petrom, nekdanjim učencem Vaše šole, udeležila dneva odprtih vrat na Vaši šoli. Ker sva bila navdušena nad prireditvijo, Vam izražam pohvalo za organizacijo. Nisem se mogla načuditi urejenosti šolskih prostorov, posebno učilnic, ki so resnično otrokom prijazne. Pohvaliti je treba tudi učiteljice, saj se prav v urejenosti učilnic vidi njihovo zavzeto in odgovorno delo. Zelo zanimivi so se mi zdeli likovni in literarni prispevki učencev nižjih razredov. In še bi lahko naštevala!	
Zato Vam še enkrat čestitam za uspešno predstavitev šole.	
Lepo Vas pozdravljam.	
Mihaela Skok	

24. bolan, bi izboljšali, čiste, začetek, majhen, umrejo, len, veliko, novo, ohranjanje, sem odvadil, nočem, vsi

25. vsakič, bedastih, ohranjanje, zdaj

26. šolsko, sošolci

27. O čem razmišlja Jernej? O čem bi poročali Jernejevi in Matičevi sošolci? Kaj se zdi Jerneju? Kdaj sem svoje starše odvadil kaditi?

28. Ker imam veliko časa, ti pišem tole pismo.

29. me, mu; nas, jo; vas; nas, nam; njima; jih; njem, vama
c

30.

mi	Jernej
jim	starši
mi	pisec knjige Prvi koraki v ekologijo
jih	vsi
ti	bralec knjige Prvi koraki v ekologijo
mi	pisec knjige Prvi koraki v ekologijo
ga	način

32. Mihaela Skok.

V razdelku *Od* in v podpisu.

Alenki Šeme.

V razdelku *Za* in v nagovoru.

17. oktobra 2009.

V razdelku *Datum*.

Po elektronski pošti.

Uradno.

Nagovor: Spoštovana gospa Alenka Šeme,
ravnateljica Osnovne šole Frana Saleškega Finžgarja!

Pozdrav: Lep pozdrav. Podpis: Mihaela Skok.

Vika.

DA

34. A) c

B) Vika.

NE

Janko in Boris sta sošolca/prijatelja/sorodnika;
sošolce, prijatelje in sorodnike tikamo.

NE

Sošolcem, prijateljem in sorodnikom se podpišemo
samo z imenom.

C) Janko je Borisu napisal uradno pismo. Janko bi
moral Borisu napisati neuradno pismo.

Ker ni vedel, da je treba sošolcu/prijatelju/sorodniku
napisati neuradno pismo. Ker se je šalil.

Č) Npr.

Ljubljana, 25. 9. 2009
Dragi Boris!
Ker se bliža dan, ko bom praznoval 12. rojstni dan, sem se odločil, da ti pišem.
Zelo rad bi, da bi vsi moji sošolci (torej tudi ti) prišli na praznovanje. To bo 5. oktobra ob 17.00 v vodnem mestu Atlantis.
Če ne veš, kje je to, lahko prideš kakšno uro prej k meni domov in naju bo tja zapeljal moj oči. Ne pozabi na kopalke, brisačo in trenirko.
No, pa še to: Mami mi je naročila, naj ti napišem, da ne sprejemam nobenih daril – samo lepe želje in dobro voljo, da bo žur čim bolj kul. Sporoči mi, prosim, če boš prišel (zaradi torte in pijače).
Upam, da sem pismo napisal, kot se spodobi.
Lepo te pozdravljam.
<i>Janko</i>

Svojilni zaimki

1. Čigavo? – Jernejevo.

č

c

Čigav? – Njegov.

č

b

2. svojilnega, svojilni, Svojilnih

3. O čigavem?

Svojilni zaimek.

Poimenuje svojino oz. pripadnost.

c

Pisec pisma.

b

4. Svojilni zaimek.

Poimenuje svojino oz. pripadnost.

NE

Navezuje se na Matica.

Prejemnik pisma.

Svojilni zaimek *moj* poimenuje svojino sporočevalca.

Svojilni zaimek *tvoj* poimenuje svojino prejemnika.

5. Vašega, tvojo, Vašega

NE

Ker Tončka tikamo, gospoda Novaka in gospo učiteljico pa vikamo.

6.

moje	Mojca/avtorica besedila
njen	Maja
njun	Andrej in Maja
naši	Maja, Mojca, Andrej

7. Majina, Njena; Očetov, Njegov; sestrin, njen; Juretov, njegov

8. našem, njunega, Naši, vaša, Njegovega, njene, njihovo, tvojih, vaši, Vajinih

č

9. njuno, moj, njegovo, našo, najina, njene, njihov

10. c

njena, njene, njena, njenih, njegova

S svojilnimi.

Ker poimenujejo svojino./Ker se po njih vprašamo z vprašalnico čigav.

Naslednji teden sta rediteljci Marjana in njena sošolka Meta. Tina je skrbna, zato so njene stvari vedno urejene. To sta babica in njena hčerka. Mama ima rada rdečo barvo, zato je veliko njenih oblek rdečih. Jakob in njegova sestra sta v istem vrtcu. Moje.

Ker se v mojih povedih ne ponovi ista oz. podobna beseda.

11. Moj.

Mojega.

Mojemu.

Mojega.

O mojem.

Pred mojim.

12. V preglednici ni nobene napake.

Povratni svojilni zaimek

1. Mojega, svojo, tvoj, svoj
2. Album je njen. – Album je moj.
Berilo je njegovo. – Berilo je moje.
Skrivnost je tvoja. – Skrivnost je njegova.
3. b
4. Tininega.
- 5.

moj	Bine
svojega	Matej
tvojega	Bine
svojega	Matej
njenega	Tina

6. svojim, svoje, njegova, njeno, svoje
- 7.

Naše	učenci
Najini	Matic in Jernej
svojih	sošolci
Njegovi	zrak

8. njegove – svoje; svoja – njena; njegov – svoj; njihovo – svoje; vaše – svoje

5 Naj grem ali ne?

1. Dobila je vabilo.
Zelo se ga je razveselila.
Od veselja je kar poskočila.
Ne.
Po njenem navdušenem odzivu.
4. c
5. c
6. Prvo in drugo.
Po nagovoru.
Npr. Objavljeno je bilo v časopisu ali na spletu, viselo je na oglasni deski ...
7. Tretje.
Ni namenjeno točno določeni osebi.
Prvo in drugo.
Namenjeni sta točno določeni osebi.
Drugo.
Avtorica je uradna oseba, navaja podatke svoje ustanove in svojega naslovnika, uradni nagovor ter zadevo, naslovnika vika, vabilo končuje z uradnim pozdravom, podpisana je z imenom in priimkom ter funkcijo.

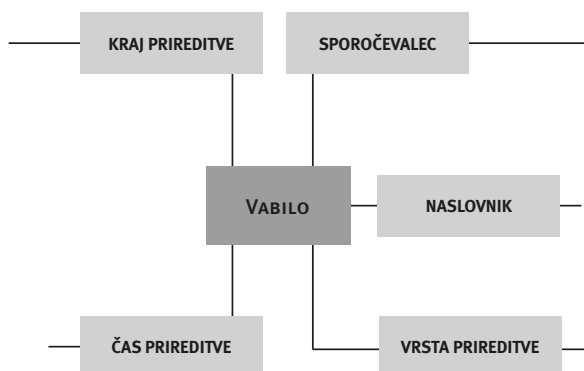
Prvo.

Avtorica piše svoji prijateljici, navaja neuradni nagovor, naslovnika tika, vabilo zaključuje z neuradnim pozdravom, podpisana je samo z imenom.

8. vabilom, Vabilo, Javno vabilo, Zasebno vabilo, Zasebno vabilo
- 9.

Nevenki.	Učenčevi materi.	Javnosti.
Dragica.	Učiteljica Milena Kosi.	PD Bovec.
Na praznovanje rojstnega dne.	Na govorilno uro.	Na srečanje planincev.
V nedeljo, 25. 10. 2009, ob 15. uri.	V torek, 17. 11. 2009, ob 17. uri.	V soboto, 5. septembra 2009, ob 11. uri.
V vikendu (št. 96) na Pokljuki.	V OŠ Poljane, Kranj, Prešernova c. 10, v sobi št. 40.	V domu Petra Skalarja na Kaninu.

- 10.

11. Kraj in čas prireditve./Kje in kdaj bo prireditve.
12. uradno vabilo, neuradno vabilo, neuradno vabilo, uradno vabilo

- 13.

x	
x	x
x	
x	x
x	
	x
x	x

14. NE

Sporočevalec vika naslovnika in je podpisan z imenom in priimkom./Sporočevalec in naslovnik sta v neenakovrednem družbenem razmerju.

Ime, priimek in naslov naslovnika, kraj in datum pisanja ter pozdrav.

Ime, priimek in naslov naslovnika levo zgoraj pod sporočevalčevimi podatki. Kraj in datum pisanja desno zgoraj, pozdrav levo spodaj nad podpisom.

15.

Območno združenje Rdečega križa Vrhnika
Poštna ulica 7 B
1360 Vrhnika

Spoštovani gospod
Janez Kuček
Na trati 124
1358 Log pri Brezovici

Zadeva: Vabilo

Vabimo vas na tečaj in izpit iz prve pomoči za voznike motornih vozil. Tečaje organiziramo enkrat na mesec; tokrat bo potekal 12. 12. 2009. Nudimo Vam tudi brezplačno izposojlo ustrezne strokovne literature.

Prijave sprejemamo vsak dan od 8. do 14. ure v pisarni OZ RK Vrhnika, tel. (01) 750 24 47 in e-naslov Vrhnika.OZRK@rks.si.

Vabljeni.

Jurij Novak
Jurij Novak,
predsednik

Uradno.

Ker sporočevalec in naslovník nista družbeno enakovredna in med seboj nista čustveno povezana.

DA

Kraj in datum pisanja.

Npr. Vrhnika, 1. 12. 2009; napiše se desno zgoraj, v isto vrsto, kot je 1360 Vrhnika.

16. 4, 5, 3, 6, 2, 1, 7, 8

Javnega vabila.

Vabilo je namenjeno množičnemu naslovníku.

Vprašalni zaimki

2. DA

Pisec želi, da bi se naslovník udeležil izleta.

Javno.

Naslovník ni točno določena oseba.

3. Kdo, Komu, Kam, Kaj, Kje, Katero, Kdaj, Koliko, Kaj, Kako, Zakaj, Kako

Po odgovorih.

4. vprašalni

5. Kakšen bo izlet? Koga vabi Sonja? Koliko časa bo trajal izlet? Komu naj oddam prijavnico? Kdaj bo izlet? Kaj pokriva velik del Kočevske? Česa ne poznajo taborniki? Kje bo čakal avtobus? Kako kličejo Sonjo? Kakšen, Koga, Koliko, Komu, Kdaj, Kaj, Česa, Kje, Kako

6. Kdo? Koga? Komu? Koga? O kom? Nad kom? Kaj? Česa? Čemu? Kaj? O čem? Nad čim?

Ker v prvem stolpcu sprašujemo po človeku, v drugem pa ne.

7. 4, 8, 7, 2, 3, 1, 5, 6

8. S čem režeš kruh? Z nožem. S čim režeš kruh?

Z nožem.

O komu je govorila? O Tomažu. O kom je govorila?

Koga ni obiskala? Tete Nataše. Tete Nataše.

Kaj nisi prebral? Današnji časopis. Česa nisi prebral?

Današnjega časopisa.

S čem se ukvarjaš v prostem času? S fotografiranjem.

S čim se ukvarjaš v prostem času?

9. komu, kom, čem, čim, komu, kom, Česa, čim, kom, čim, kom, čem, Komu

10. Čigav?, Kateri?, Čigav?, Kakšen?, Kolikšnega?, Kam?, Od kod?, Kdaj?, Koliko?, Kaj?, Kateri?, Kakšne?, Kateri?, Kateri?, Kateri?, Kakšen?, Čigava?, Katera?, Čigava?, Koliko?

11. Kako? Kakšno?

4, 3

12. Kakšno? Kako? Kako? Kakšno? Kakšno? Kako?

13. Kakšno? Katero? Čigavo? Kakšna? Katera? Katera? Kakšna? Čigav? Kateri? Kakšen? Katera? Kakšna? Kakšno? Katero?

14. Kam, Na; kod, Z; Kje, V; kod, Iz

15. Čigav, Čigavega, Čigavemu, Čigavega, O čigavem, S čigavim

16. Katerega, O katerem, Pri katerem, Katerih, Katerima, Katero; O katerem?

17. Jo, našimi, vas, nam, svojem, njena

jo vas nam	našimi svojem njena
------------------	---------------------------

18. Njen, moje, njegov, Najini, njuni, Naši, vajini, svojo

19.

april
avtobus
medved
kosilo
Dobrovoljček

20. NE

bomo za kratek čas obiskali

21. Se spomniš, smo šli; bomo ponovili

smo šli	se spomniš	bomo ponovili
---------	------------	---------------

22. prijaviti, peljati; pogledat; povedati

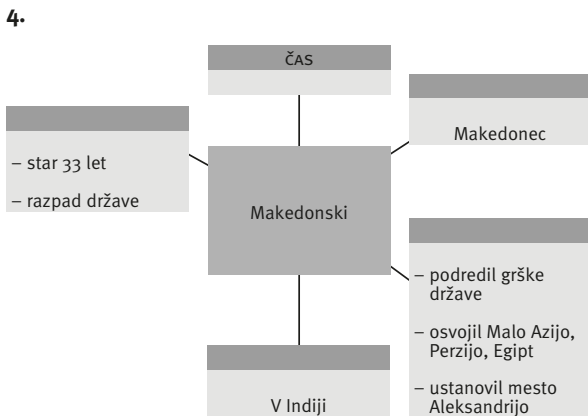
23. da bi, če, ker, zato

24. Medtem ko se bomo vozili z avtobusom, bomo opazovali pokrajino. Med vožnjo z avtobusom bomo opazovali pokrajino.

25. Ker je Sonja napisala prijazno vabilo, se je na izlet prijavilo veliko tabornikov. Zaradi Sonjinega prijaznega vabila se je na izlet prijavilo veliko tabornikov.

6 Zgodovina nas uči

- Del Evrope, Afrike in Azije.
Germani, Kelti, Slovani.
Kartagina, Makedonija, Egipt, Država Aleksandra Velikega.
Država Aleksandra Velikega.
Aleksander Veliki.
Da je širil meje države z osvajanjem v 4. stol. pr. Kr.
- V učbeniku za zgodovino.
Učencem 6. razreda.
Da bi učenci spoznali del zgodovine.
O Aleksandru Makedonskem.
Da je bil Makedonec in da si je po očetovi smrti dokončno podredil grške države.
O njegovih vojaških pohodih.
O njegovi smrti.
Bila sta oče in sin.
Malaria.
Razpad Aleksandrove države.

- 2, 4, 1, 3
Indije mu ni uspelo osvojiti.
- a, b, č,
- c
- Makedonija se je pod vodstvom Aleksandra Makedonskega zelo razvila.
Dva.
Da bi si učenci lažje predstavljali velikost in položaj Aleksandrove države.
Da bi si učenci lažje predstavljali potek bojnih pohodov Aleksandra Velikega.
Da.
Lažje si predstavljamo čas, prostor, potek in pomen zgodovinskih dogodkov, o katerih govori besedilo.

- 1, 4, 7, 2, 5, 3, 6
- da, le, tudi, z, kar, namreč, v
- Filip Makedonski, Aleksander Veliki, Aleksander Makedonski
Ker so včasih namesto priimkov uporabljali stalne pridevke (po krajih ali po kateri človekovi posebnosti). Ker sta to stalna pridevka.
- Katarina Velika, Erazem Predjamski, Herman Celjski, Veronika Deseniška, Pipin Mali, Karel Veliki
- Npr.

Slovani	Sredozemsko morje
Kelti	Kaspijsko jezero
Germani	Črno morje

Ker je druga beseda v lastnem imenu Mala Azija zemljepisno lastno ime (Azija), v imenu Sredozemsko morje pa je morje občno ime.

- V osvobojeni Mali Aziji je nastala slavna zgodba o gordijskem vozlu. Bilo je takole:
V mestu Gordij je v nekem templju stal star voz, na njem pa je bilo oje pritrjeno z jermenom, ki je bil močno zategnjen in zavozlan. Po prerokbi naj bi tisti, ki bi mu uspelo razvozlati ta zapleteni voz, zavladal svetu. Aleksander se z vozom ni dolgo ubadal. Pograbil je meč in presekal voz na dvoje. To je pomenilo: Z mečem v roki bom osvojil svet in uresničil staro prerokbo. Tako je tudi bilo.
- dvig, mlad, ustanoviti, vročina, severno, kmalu, osvoboditelj, smrt
- perzijske, Perzijcev
- c
- a
- a
bolezen z občasnimi napadi mrzlice
- Da so jih imeli za necivilizirane, nekulturne ljudi.
- barbarizacija, barbarizem, barbarizirati, barbarka, barbarski, barbarstvo
Spadajo v isto besedno družino.
Za nekulturnega človeka, suroveža.
NE
Starim Grkom je beseda pomenila pripadnika neciviliziranih ljudstev.
Barbarka.
Barbarizem, barbarstvo.
Nespreten posnetek starega grškega ali rimskega novca.
- Iz grškega.
Tuj, negrški oz. tujec, Negrk.
NE (Iz grščine smo jo prevzeli prek latinščine in nemščine.)

24.

Grk	država	pleme
barbar	živinoreja	poljedelstvo
	malaria	letno
	smrt	

živinoreja, malaria, smrt, poljedelstvo

25. jih

makedonska plemena

26. Kdo, njegovemu, ga

NE

V prvi povedi je vprašalni zaimek, v drugi svojilni, v tretji osebni.

27. b

Ker govori besedilo o preteklih dogodkih.

28. tristo šestintrideset, tristo triindvajset, triintrideset, šesti

NE

Prvi trije so glavni, zadnji pa je vrstilni.

29. Kako? Kdaj? Kje?

Prislovi.

30. Katere? Kakšne? Kateri? Kateri? Čigav? Kateri?

Kakšna? Kateri?

Pridevniki.

grške, bojni, antični, Veliki, stari

31. ker, da bi, ker, da bi, ker

Zakaj je Aleksandru Velikemu uspelo zasesti grške države? Čemu se je podal iz Male Azije na zahod? Zakaj so ga v Egiptu častili kot faraona? Čemu se je podal na vzhod? Zakaj je ni uspel osvojiti? Zaradi njihove oslabilnosti je Aleksandru Velikemu uspelo zasesti grške države. Zaradi želje po osvojitvi Egipta se je iz Male Azije podal na zahod. Zaradi osvoboditve izpod Perzijcev so ga v Egiptu častili kot faraona. Zaradi želje po osvojitvi Indije se je podal na vzhod. Zaradi upora njegovih čet te ni uspel osvojiti.

32. Življenjske razmere so bile neznosne, zato so se mu vojaki uprli.

33. 3, 1, 2

34. Pred Kristusom.

Ker tako varčujemo s prostorom.

Ker je tak dogovor.

35.

36. b

37. grško državo – grške države; Makedonskem – Makedonskemu, njegovem – njegovemu; bojov – bojev

7 Vas z Rimljani in krofi

- strokovnjak, ki preučuje izkopenine, življenje in kulturo starih narodov; potrjen, dokazan, utemeljen; širši zložnejši prehod čez gorsko sleme iz ene doline v drugo
- DA
Obe besedili govorita o Trojanah.
Prvo besedilo predstavlja preteklost, drugo pa sedanost te vasi.
V prvem besedilu so glagoli v pretekliku, v drugem pa v sedanjiku.
O rimskem obdobju.
Le sklepajo.
Po ostankih iz rimskih časov sklepajo, da je bila tu naselbina.
Drugo.
V besedilu so predstavljene značilnosti vasi, npr. lega, velikost, sestava, prebivalci, javne zgradbe ipd.
- Trojane so znane po ostankih iz rimskih časov, danes pa so znane po krofih.
- Da sta na njej združeni prvini iz različnih časov, tj. Rimljani in krofi.
-

7. Ob odcepu za Zagorje.

8. b

9. 26 km.

Izračunal sem – pri tem sem si pomagal z naslednjima podatkom: od Ljubljane do Celja je 76 km, od Ljubljane do Trojan pa 50 km.

10. Približno 120.

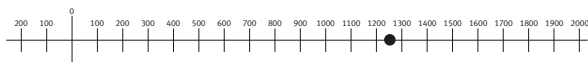
11. 2000.

12. Rimljani.

Atrans.

a, b, d

13. V 13. stoletju.

14. č

15. ležijo

Npr. so, stojijo, se razprostirajo.

16. 2, 3, 4, 1

17.

		preočujemo	
prebiva			
	najdeš		
			diši
		se naselimo	

18. carinska, vaška, arheološka, vojaška, življenjska, cestni, prometni, keramična, združni, hišni

b

Po njih sem se vprašal kateri/izražajo vrsto.

19. njej, jo, njej

b

njej	rimska cesta
jo	rimska obcestna in carinska postojanka
njej	nasebina Atrans

20. Kaj je po mnenju arheologov stalo tu? Kdo je verjetno porušil Atrans? Kje so si zgradili bivališča novi priseljenci? Kdaj je bila prvič izpričana slovenska nasebina?

Sklanjanje samostalnikov

- postojanka, cesta, območje, vas, postaja, zid, postojanka, nasebina, Atrans, prenočišče, postajališče, popotnik, vojak, konj, najdba, arheolog, kip, cesar, konj, spomin, nasebina, najdba, nagrobnik, keramika, denar, Atrans, poveljnik, Atila, nasebina, leto, Miha, Jure, b

Ker ima samo množino./Ker je množinski samostalnik.

Jesenice, Trbovlje, Medvode.

2.

zid Atrans popotnik vojak konj arheolog kip cesar konj spomin nagrobnik denar Atrans poveljnik Atila Miha Jure Jani	postojanka cesta vas postaja postojanka nasebina najdba keramika nasebina Leni	območje prenočišče postajališče nasebina leto
--	---	---

3. bitja, pojme; moškega, ženskega, srednjega

4. Moškega.

poveljnik, poveljnika, poveljniku, poveljnika, poveljniku, poveljnikom

Končnico.

Končnice so pravilne.

5. Ženskega.

cesta, ceste, cesti, cesto, cesti, cesto

Končnice so pravilne.

6. Srednjega.

leto, leta, letu, leto, letu, letom

Končnice so pravilne.

7. NE

8. različno, tri, tri, ženske

Kako sklanjamo samostalnike moškega spola?

- poveljnik, Janko, avto, Bojan, Cene, oče, Žiga, Sandi, ati, kombi

Nekateri se končujejo na soglasnik, drugi pa na samoglasnik.

2. poveljnik, a, e, i, o

5. ledu/leda, vlak, Blažem, lasje

6. Da se samostalnik *Janko* v ednini sklanja z enakimi končnicami kot samostalnik *poveljnik*.

7. Stanka, Branku, Mirkom

8. Da se samostalnika *Cene* in *Sandi* v ednini sklanjata z enakimi končnicami kot samostalnik *poveljnik*.

9. Arnetom, Francija, Frediju

10. Da samostalnik *Žiga* sklanjamo na dva načina.

Da se samostalnik *Žiga* sklanja enako kot samostalnik *poveljnik*.

11. Jaka/Jake, Gregi/Gregu, Miho/Mihom

12. vnuka Miho, prijatelja Slavka; slona, medveda, leva, kenguruja, srnjaka, jelena, tobogan, sladoled; sok, čaj, krompir, riž, ričet; vrta, vlaka, mostu, gradu; prijateljem; Alešem; ribičema; konjem; Vorancem; Matevžem; može; Možje; zobje; zobe; Gospodje; Lasje; lase; kmete; Študenti/Študentje; strahu, zidu; zobmi; psa Runa, papagaja Kokija; ravnateljem Andrejem Povšetom; sošolcev; mož; možmi; nožem; Učitelja Vikija Kodreta, sorodniku Vladu Mohorku
13. Kopru – koprsko, decembru – decembrski, metra – metrsko; Silvestra – silvestrski; litrov – pollitrsko
14. Vinka, Mikija, Luka/Luko, Mirkom, Pikija, Zmaga, Mihi/Mihu, Igorja
15. zvezka, poštarju, sinova, očetom, kombijem, otrocih, ljudi
zvezka – iz osnove je izpadel polglasnik, poštarju – osnova se je podaljšala z *j*, sinova – osnova se je podaljšala z *ov*, očetom – osnova se je podaljšala s *t*, kombijem – osnova se je podaljšala z *j*, otrocih – v osnovi se je *k* zamenjal s *c*, ljudi – osnova se je v celoti zamenjala
16. psa; pribora; denarja; pisarja; notarju; govoru; cesarju, ministru Gregorju; ljudi, lase; otroki; torkih, četrtkih; otrocih; gospodarja; Smučarju; ljudeh; šotoru; darove; učencev; Sošolca Petra; Franceta Bevka, Toneta Seliškarja; sošolca Boža Sveteta; Markom, Binetom, Jako/Jakom, Danijem; zidova; sinovi; Aljoši/Aljošu; strica strojevodjo/strojevodja; Vrhovi; kresovi
17. Otroci, otrok, Otrokom, otroke, otrocih, otroki
18. Sašota, Matijata, Đarkota, Francita; Saša, Matijo/Matija, Darka, Francija
19. dnem, Študenti/Študentje, ljudje, vozovi, kmetje, zidovi, medu, otroki
20. Da se kratice moškega spola sklanjajo ali pa ne.
Da kratice sklanjamo tako kot samostalnik *poveljnik*.
21. RTV-ju/RTV, UNICEF-a/UNICEF, DVD-ju/DVD, SSKJ-jem/SSKJ, CD-ja/CD, SNG-ja/SNG
22. vlaka, zaja, otroka, medveda, človeka, moža, lasu, zobje, mostovi
Pri sklanjanju prvih treh samostalnikov je ostal naglašen isti samoglasnik, pri sklanjanju zadnjih šestih samostalnikov pa ne.

8 Cankarjev rojstni kraj

2. Da.
Besedilo govori o kraju, v katerem se je rodil Ivan Cankar.
Vrhnika.
3. Ines in Beti.
Kje leži Vrhnika in po čem je znana.
4. močvirnat svet, na katerem iz rastlinskih ostankov nastaja šota; nižji, zaprt svet med hribi, gorami; višji, precej raven ali razgiban svet v hribovju, gorovju; lastnost, značilnost znamenitega (predmeta, pojava); prebivalec mostišča
5. Ljublanica; Ljubljansko barje, Močilnik; Ivan Cankar; Ines, Beti
6. zajemalka, posoda, priteka, krajevna
- 7.
velika	večja	največja
8. Cankarjev rojstni – Čigav? Kateri?; arheološke – Katere?; jugozahtodni – Kateri?; gozdnata kraška – Kakšna? Katera?
9. leži, prehaja, je, priteka, je, se je rodil
c (Glagoli *leži, prehaja, je, priteka, je* so v sedanjiku, glagol *se je rodil* je v pretekliku.)

Kako sklanjamo samostalnike ženskega spola?

1. znamenitost, Ljublanica, razpoka, najdba, posoda, zajemalka, igla, Ines, Beti, učenka
Večina se jih končuje na samoglasnik, nekaj pa na soglasnik.
2. Ljublanica, znamenitost, i
3. občina, smer, noč, klet, mati, babi, britev, Ester, Mimi
6. gospe, žena, želja
7. Gospa, gospo; gospe; Gospa, gospe; gospo; gospe
8. Prevzetih ženskih imen na soglasnik ne sklanjamo.
Samostalnik *cerkev* sklanjamo v ednini praviloma tako kot samostalnik *učenka*, le v tožilniku in orodniku ima drugačno končnico.
Vse druge ženske samostalnike na soglasnik sklanjamo drugače.
Ines, cerkev, znamenitost
9. lestev, breskev, cerkvijo
10. soli, pestjo, boleznijo, kosteh, stvarmi, jedem

11. Bukev, bukve, bukvi, bukev, bukvi, bukvijo
12. Kri, krvi, krvi, kri, krvi, krvjo
15. Domačih ženskih imen na samoglasnik -i ne sklanjamo.
Da sklanjamo samostalnik *mati* v ednini tako kot samostalnik *učenka*, le v tožilniku in orodniku ima drugačno končnico.
Beti, mati
16. mati, hčer, hčerjo, mater
17. hčerjo, mater, hčerjo, mater, hčer, Mater, hčere, materjo
18. sester, ladij, bolezní, ljubeznijo, krvi
19. Sonji Hvala, Ingrid Stare, Fanči Hočevnar; pesnitev; ponev; mami; knjižnico, babi; trditvijo; britev; pesmijo; ljubeznijo; dlesnima; boleznimi; klopeh; vaseh; plesnijo; stvaréh; misli; bojaznijo; prikaznim; dlanema; nočem; pestmi; lažeh; bolezní; kaznijo; peči; pastem; vrvi; živalim
20. NE – je moškega spola.
DA
NE – je gospe.
DA
NE – je hčer.
21. Kdo? I, Komu? D; Pri kom? M; S kom? O, Koga? T; S kom? O; Kdo? I, Za koga? T
22. metel, igel, tabel, bergel, škatel, ladij, krogel, skorij, češenj, iger, Darij
23. fotografij, žemelj, škarij, tekem, minutama, materjo, desk, risb, skrinjah
24. klopjo/klopmi, stranmi, skrbmi, niti, smetmi
25. učenke – Npr. Vprašani sta bili dve učenci.
~~dvemi urami~~ – Npr. Tekma se je pričela pred dvema urama.
~~obemi nogami~~ – Npr. Odrinil se je z obema nogama.
26. nogavice, roki, rokavice, noge, ledvici
27. dva krožnika juhe/dve vrečki juhe, tri glave solate, dva kosa pice, štiri skodelice kave, dve steklenici kokte, en kozarec/ena steklenica radenska
28. luči, luči; vasi, vasi; kosti, kosti; jedi, jedi; krvi, krvi
Ne. (Pri sklanjanju teh samostalnikov se mesto naglasa spreminja.)

Kako sklanjamo samostalnike srednjega spola?

1. mesto, naselje, Barje, obnašanje, oblačenje, orodje, izkopavanje, Krško
Samostalniki srednjega spola se v imenovalniku ednine končujejo na samoglasnika -o ali -e.
2. o, naselje

3. Ne.
Krško.
Krško.
4. okno, Visoko, Brdo, pero, življenje, ime, Vrsno, dekle, Barje, Trebnje

okno Brdo pero	življenje ime dekle Barje	Visoko Vrsno	Trebnje
----------------------	------------------------------------	-----------------	---------

mesto, Krško

5. Vrsnem; Brdu; Šmartnem; Trebnjem, Zagorju; Velenju; Trnovem, Polju; Zabrdju, Kidričevem; Visokem; Grosupljega; Kočevja, Dovjem
6. soncem; orodjem; dvoriščem; obnašanjem; ušesi; ušesa; ušesa; ušesi; soncem; cestiščem, srcem; ustí, drv; tlom; vrati; tal; vratom; drvimi; ust, drvimi; jeter; pljučih; očali; očalih; stanovanjem
7. oko, oči, očmi, očesi, očesu, oči, očesi, očesa, očes, očesom, oči, očesi, očes, očmi
8. pisem, nadstropij, vremena, kolesu, dekletom
pisem – v osnovo se je vrnil polglasnik, ki ga pišemo s črko *e*, nadstropij – v osnovo se je vrnil *i*, vremena – osnova se je podaljšala z *n*, kolesu – osnova se je podaljšala s *s*, dekletom – osnova se je podaljšala s *t*
9. debel, vesel, naselij, deteta, imenom, vremenu, drevesu, peresa, nadstropij, stebel, jader, poglavij, teleti, telesom, žrebeta, bremena, semena, slovesa, pročelij, pisem
10. Prebral sem že obe poglavji. Odgovoril sem na obe vprašanji. Ob slovesu ga je babica poljubila na lica. Odprla bom samo dve okni. Moj ded je imel dve imeni – Jakob Rado. Od utrujenosti je padel na kolena.

9 Od zore do mraka

3. O Bojanu Prašnikarju.
č
c
4. V sedanjiku.
Ker se dogodki ponavljajo.
5. razvrstimo, sedanjiku
6. Začne se ob 6. uri, konča pa se med 23. in 24. uro.
Dnevi, ko je trening, in dnevi, ko je tekma.

Ker sta obe vrsti delovnih dni sestavni del trenerjevega dela.

a

7. a, b, č
8. Po zajtrku prebere časopise. Pred kosilom vodi trening. Po večerji odide domov.
Pred tekmo nadzoruje ogrevanje igralcev. Med tekmo vodi igralce. Po tekmi odgovarja na vprašanja novinarjev.
9. Da bi izvedel, katere poškodbe in druge zdravstvene težave imajo igralci ter ali bodo lahko nastopili na tekmi.
Da bi odgovarjal na vprašanja novinarjev.
Da bi izvedel podatke, ki bi mu koristili pri delu.
Da bi pomagal svojim igralcem premagati nasprotnika.
Da bi raje in bolje igrali.
10. strokovnjak, ki zdravi z masažo in razgibavanjem, javni pogovor z novinarji, nogometno moštvo
12. Iz besedila o telovadki sem izvedel, kaj dela v treh vrstah dni. Iz besedila o plezalcu sem izvedel, kaj dela v dveh vrstah dni.
13. Dopoldne hodi v šolo, popoldne pa trenira in se uči. Vozi se s kolesom ali gre na bližnji hrib, plava, smuča, rola, bere, pleše, poje, riše ali gre v kino.
Potuje.
Dopoldne hodi v šolo, zvečer pa pleza.
Pleza, hodi v gore, deska na smučeh, ukvarja pa se še z modelarstvom in ornitologijo.
14. Ker ima treninge v Ljubljani, trenirati pa mora po več ur na dan.
Da bi uskladila pouk in trening.
Da lažje zaspi.
Da se sprosti.
Ker nima časa.
Da bi se sprostil.
Ker mu je všeč in ker je rad v naravi.
Da bi premagal težave, ki so nastale v šoli.
Ker se je sprostil pri plezanju.
15. vrsta športa, pri kateri izvajamo telesne vaje v ritmu; vrsta plezanja po slapovih; izdelovanje in spuščanje modelov, npr. letal; veda o pticah, ptičeslovje; vrsta zimskega športa, pri katerem stojiš na deski in se voziš po snegu; vrsta zimskega športa, ki sestoji iz hoje v gore s smučmi in spusta na smučeh
16. zaspi, šport, večer, vadba
17. težko, večji, manjši

težko	težjo	najtežjo
veliki	večji	največji
majhni	manjši	najmanjši

18. poškodovanim igralcem, opravljenem delu, nogometnih tekem, novinarjev, vratih, trenerja, hudo napetostjo, igrišču, zmago, možnosti, skrbmi, snega, ledu, dejavnostmi, slapovi, vsem srcem, Naceta
19. Kdaj se že zjutraj odpravi v klub? Koliko časa traja trening? Kdaj ima trener zadnji sestanek z igralci? Kaj je zelo pomembne za njegovo delo? Česa se je udeležil po tekmi? Na kaj je odgovarjal? Kako je po mnenju novinarjev vodil tekmo? Kaj dela Tjaša za sprostitev?
Vprašalni.
20. Nace rad pleza, zato prihaja v sotesko.
Nace prihaja v sotesko zaradi ljubezni do plezanja.
21. svojega, Njegov, njih, mu
NE
Prva dva sta svojilna, druga dva pa osebna.
njih – časopisi; mu – Bojan Prašnikar

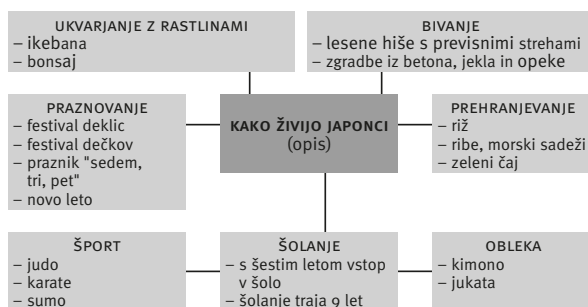
Kazalni zaimki

2. takrat – pred tridesetimi leti, ta – teleskop, takšnega – kot je teleskop, ki ga kaže astronom, to – svetla krogla s sivimi oblaki, teh – gostih belih (oblakov), tja – na Venero
3. kazalni
4. Tega, to, Tja, taka, tisti, Taki, Ta
5. Takih, Ta, tem, ti, tam, ta, Tako,
6. ta, Tista, Óna
7. Ta, Tisti, Óni
8. Tiste zvezde; takšnim daljnogledom; to zvezdo; tem teleskopom, onim; tem planetu
9. ta, Tega, temu, ta, tem, tem
10. Pravijo, da je tisti pojav enkrat. Pravijo, da je takšen pojav enkrat. Pravijo, da je tak pojav enkrat.

10 V deželi vzhajajočega sonca

- Japonski.
Kimono.
Paličice.
Judo.
Bonsaji.
Po posebnih pravilih urejen šopek cvetja.
- Narejene so iz lesa in imajo streho, ki sega čez zunanje stene.
Zaradi potresov.
Riž.
S paličicami.
Zeleni čaj.
Kimono.
Iz svile.
Starejše ženske.
Posebna pričeska, posebni čevlji in majhna torbica.
S posebnimi znaki od desne proti levi.
15 let.
Sumo.
NE (Je trening telesa in duha.)
Karate.
5. maja.
3. marca.
Uspešno in srečno življenje.
Lutko s pobarvano zenico samo v enem očesu.
NE
Bonsaj je pomanjšano drevo, ikebana pa je po posebnih pravilih urejen šopek cvetja.

4.

5. c

6. b

V pretekliku.

7. sedanjiku

9. A) Kakšna oblačila nosijo?

Kaj jedo in pijejo?

Kako se šolajo?

Kateri jezik govorijo?

Katere praznike praznujejo?

Kateri so kitajski športi?

V čem so Kitajci mojstri?

V kaj verujejo?

B) Kako živijo Kitajci

C) rudarstvo, znanost, živinoreja, industrija, zgodovina, lega, državni simboli, glavno mesto

Č) a, c, d

D)

x

10. pogostih potresov, požarov, betona, jekla; paličicami, nožem, vilicami; priljubljenimi športi; svojih vrtovih/svojem vrtu, gorovij, kamenjem; deklic, hčeri; majcenih dreves

11. Kakšne, Kaj, takega/tega, Takega/Tega, Čigav, svojim, S čim, tvoja, Teh, koliko, Katera

12.

tvojih	Andrej
svojih	jaz/pisec besedila
tvojim	Andrej
najinih	Andrej in pisec besedila/jaz
moj	jaz/pisec besedila
njegova	bratranec

13. tega, Tisto, tam, takih, takšnih, teh, Takih

14. c

15. Kdo, Čigav, Koliko, Koga/Česa, kom, čim, Katero, Kakšna, Katero, Čemu, Koga

16. 15. 11.; 6, 1.; npr. 15.

17. petsto devetinsedemdeset, osemsto triindvajset

18. j, J, n, l, J, j

19. v, v, v, lj; b/ža; š; lj; v, v; b, v, v

20. H, z, V, Brez, S, od, Na, z, V, z

Oziralni zaimki

1. NE

Z njimi ne vprašujemo.

DA

Npr. Kdo – kdor.

Na r.

2. r
3. Kdor bo zamudil avtobus.
Kamor smo si že dolgo želeli.
Kogar želiš.
Česar ne smeš.
Kakršen je njegov oče.
Kolikor piše na vabilu.
Kjer me vedno čakaš.
Kar bodo jedli drugi.
Čigar so tudi smuči, palice in očala.
4. 13, 9, 8, 11, 1, 5, 2, 14, 3, 12, 6, 10, 4, 7
5. Česar nimaš, ne ponujaj drugim.
Česar nisi prebral, ne moreš vedeti.
Česar ne potrebujete, ne jemljite s seboj.
S čimer si jezil druge, bi rad tudi mene.
Česar se Janezek ni naučil, tega Janez ne zna.
Sodelavec, čigar sin je tvoj sošolec, nas je povabil na jadranje.
Pri komer sem bil, vsi so bili dobri z menoj.
Česar nimam, ti ne morem dati.
6. Kdo, Česar, Kakor, Kadar, Kako, Kaj, Kogar, Kar, Koga
8. Kdor, Kogar, Komur, Kogar, komer, komer; Kar, Česar, Čemur, Kar, čemer, čimer
Oziralne zaimke iz prvega stolpca uporabljamo, ko govorimo o človeku; oziralne zaimke iz drugega stolpca pa, ko govorimo o vsem drugem.
9. To je mesto, ki leži na severu Japonske. Fant, ki stoji ob meni, je Japonec. Lutke, ki nastopajo v japonskem gledališču, vodijo trije ljudje. Pesmi, ki jih pojejo v japonskem gledališču, so zelo enolične. Oskarja je dobil za film, ki prikazuje Japonsko.
10. To je mesto na severu Japonske. Fant ob meni je Japonec. Lutke v japonskem gledališču vodijo trije ljudje. Pesmi v japonskem gledališču so zelo enolične. Oskarja je dobil za film o Japonski.
11. ki, katera, kateri, ki, kateri, ki
12. ki ga, ki jo, ki jih, ki ga, ki jih
13. katero, kar, čemer, katerem, katere, katerih, ki, Kdor, kar, česar
14. čigar, katere, katerih, katerih, katerih, katerih, katerega
učenec, učenka, učenca, učenki, učenci, učenke, pes
15. katere – ki, kateri – ki, ki brez njega – brez katerega, katera – ki
skalami, zmaj, ptič, številka

11 Brez dela ni jela

- Plete cvetno kito.
Podaja ji rože.
Drži cvet.
Tlači seno.
Grabi seno.
Naklada seno.
Mulita seno.
- b
- dejanje
- leži, se vozijo, stoji, cveti, prihaja, živim, raste

se vozijo prihaja	leži stoji živim	cveti raste
----------------------	------------------------	----------------

- sedanjiku; ednini; 3., 1.
- stopali, prišli, stopili, oglasili, nastopili, potrudili, prišli
 - napisal, prepisali, pisali, opisali, podpisala zapeljal, pripeljal, odpeljal, prepeljali pobrali, prebral, sem bral, zbrali, nabrala, Ubrali
 - se je znašel, je zapustil, odšel, so segali, je potolkel, zavzel, je gnalo, so bili, so preučevali, zapisovali, pošiljali, se je poročil, je prekoračil, je zgradila, je nadaljeval, se je srečal, premagal, so bila
 - je zaprl, je našla, je prišel, so šli, sta jedla, je pela, je rekel, je odprl
 - bo, bodo, bomo, bo pomagal, bom gledal/bomo gledali/bova gledala ..., boš dobil/oddal/izpolnil
 - želi, so, sta, je, so, so, je
 - ne bo, ne bo, ne bodo, ne bomo, ne boš, ne bom
 - O glagolu.
3, 4, 5, 1, 2
Na prvo.

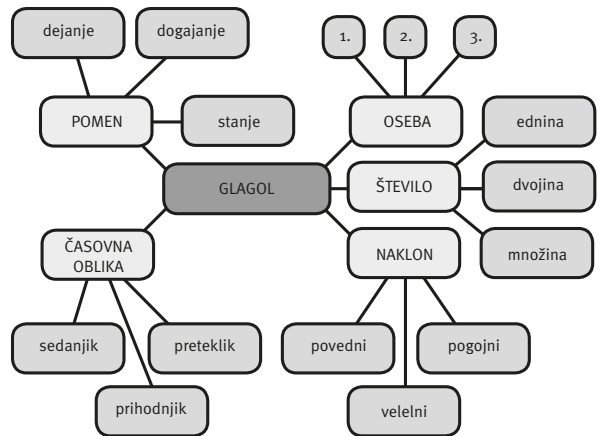
12	sedanjik, 3. oseba, ednina
2	sedanjik, 3. oseba, ednina
1	sedanjik, 3. oseba, množina
1	sedanjik, 3. oseba, množina
2	sedanjik, 3. oseba, ednina

18; sedanjiku, 3.; ednini, 2, množini

Glagolski naklon

1. Ponavljajoči se postopek.
Postopek lahko večkrat ponovimo.
Sedem.
Tri.
NE
Dve.
DA
2. zdrobiš, daš, dodaš, streseš, zliješ, paziš, spereš
v sedanjiku, v 2. osebi, v ednini
3. daj, dodaj, stresi, zlij, pazi, speri
4. dal bi, dodal bi, bi stresel, bi ... zлил, bi pazil, bi spral
5. zdrobiš, daš, dodaš, streseš, zliješ, paziš, spereš;
zdrobi, daj, dodaj, stresi, zlij, pazi, speri; zdrobil bi,
dal bi, dodal bi, bi stresel, bi zлил, bi pazil, bi spral
6. povednem, velelnem, pogojnem
7. Mastne steklenice se loti tako: Naribaj surov krompir,
ga stresi v steklenico in mu dodaj malo kisa.
Mešanico pusti v steklenici pol ure. Potem steklenico
pretresi in izlij vsebino. Steklenico speri z vročo vodo.
Mastne steklenice bi se lotil tako: Naribal bi surov
krompir, stresel bi ga v steklenico in dodal bi malo
kisa. Mešanico bi pustil v steklenici pol ure. Potem bi
steklenico pretresel in bi izлил vsebino. Steklenico bi
spral z vročo vodo.
8. preberi, povej, speci, teci, vpiši
9. bi ovil/-a, bi prebral/-a, bi povedal/-a, bi spekel/-la,
bi tekel/-la, bi vpisal/-a
10. Gorazd, ne kuhaj makaronov. Oče, ne popravljalj
motorja. Stric, ne nabiraj rdečih mušnic.
Na to, da sem glagole prestavil iz dovršnika v
nedovršnik, samostalnike in pridevnike pa iz tožilnika
v rodilnik.
11. Papirčke od bonbonov vrzi v smetnjak. Opazuj
naravo. Vsak drugi petek nesl knjige v knjižnico.
12. oglejte si, skrivaj se, piši, vrzi, povej
13. Rok, pojey kruh. Tone, obleci srajco. Fanta, vzemita
rokavice. Tine in Ivo, slecita suknjič. Dekleti,
postrizita se.
15. 3, 1, 5, 2, 4
19. 3, 4, 1, 5, 2
20. Samostalnike sklanjamo, glagole pa spregamo.
Glagolski nakloni so trije: povedni, pogojni in velelni.

21.

12 Srce mi je padlo v hlače

2. Lovro.
Da.
Piše o dogodku, ki ga je zelo prestrašil.
Resničen.
c
3. Z uvodom.
Da bi bralec izvedel, kje je potekal dogodek, o katerem bo Lovro pisal, in kdo je bil v njem udeležen. Slon se je postavil na zadnje noge in Lovro bi skoraj padel z njega.
Da ga je vodnik ošvrknil s šibo.
Postavil se je na zadnje noge in glasno zatrobil.
Ustrašil se je.
Povedal mu je, da se slon hitro pomiri.
DA
Napisal je, kaj se je naučil iz tega dogodka.
4. Iz štirih.
DA
Lovro je v uvodu napisal, kdaj in kje ter s kom se mu je zgodilo nekaj nenavadnega. Lovro je v jedru podrobneje predstavil dogodek, ki ga je napovedal v uvodu. Lovro je v zaključku napisal, kaj se je naučil iz tega dogodka.
5. 1, 7, 4, 2, 3, 6, 8, 5

6. V pretekliku.
Ker govori o preteklih dogodkih.
Sedanjik.
Da bi dramatisiral del svoje pripovedi.
7. enkratnem, pripovedovalno, pretekliku, uvod, jedro, zaključek
8. a, č, e
9. Lovro je pet ur pešačil pred prihodom v džunglo.
Potniki so zaspali v kolibah po prihodu v džunglo.
Sloni so smukali liste z dreves med izletom po džungli.
Lovro je zajahal slona pred izletom po džungli.
Lovro je napisal spis po izletu po džungli.
10. 3, 5, 1, 4, 7, 2, 8, 9, 6
c
11. Lovro je takoj rekel, da bo tam njegovo mesto.
12. Lovro je v zaključku napisal: "Na tem izletu sem spoznal, da je slon sicer velika, ne pa tudi tako nerodna žival, kot sem mislil poprej. Tudi rek, ki pravi, da je kdo neroden kot slon v trgovini s porcelanom, ni resničen."
13. hoja, urno, se je odpravil, smo prispeli, nenadoma, ošvrkne
14. daleč, naslednji, večer, zjutraj, premražen, urno, zadnje, miroljubna, utrujeni, dan, zgodaj, mokro, ozka, se razjezi, glasno, nerodna
- 15.

srce	
hlače	
	starši
Tajska	
džungla	
hoja	
koliba	
slon	
palma	
	rastlina
noge, zadnja plat	
porcelan	

16. miroljubna, umiril
-mir-
17. Kako?; Kakšno?
c
18. Kateri? Kakšno? Kakšna? Kakšna? Katere? Kakšni?
Kateri? Čigavi?
19. dni, nočeh, drevesi, plati, grmičevjem, živalmi
20. triurno, nekajletno, petminutni, dvodnevni, polletna, stoletna

21. bolj moker – najbolj moker, večji – največji, ožji – najožji, mehkejši – najmehkejši, urnejši – najurnejši, glasnejši – najglasnejši, mirnejši – najmirnejši, sočnejši – najsočnejši
22. a
23. Kaj sem komaj čakal? Kje je sedel vodnik? Kaj je bilo ozko? S kom sem bil lani na počitnicah na Tajskem?
24. našega – Lovro in starši, tam – slonov hrbet, moje – Lovro, ga – slon, to – umiritev slona
26. 5, 6, 8, 1, 2, 7, 3, 4

Stalne besedne zveze

1. a
2. jasen, nekaj drugega
3. b, c
4. 4, 3, 1, 2, 9, 7, 5, 6, 8
5. žalosti, Kamen, leži, dobrega
3, 4, 1, 2
6. 1 Peter je za luno. – Je neumen. 2 Luna ga trka. – Ravna nespametno. 3 Luna ga nosi. – Je zmeden, raztresen. 4 Janez je padel z lune. – Je nespameten, naiven.
7. jo je začel napadati dolgčas, je imela dela čez glavo, ji je prišlo v glavo
Besede so jo zadele v sredo srca, solze so ji privrele iz oči
ga ni vzel v misel
Nekega dne je Bogdanka ravno šivala v svoji tihi sobici, ki je imela okence na vrt. Sama je bila, zato se je začela dolgčasiti, čeprav je imela veliko dela. No, ko je tako vbadala in vlekla, merila in rezala, se je domislila polno čudnih misli in želja. Besede so jo zelo prizadele, silovito je objela svojega otroka in močno je zajokala. Na starega Mačka nisem mislil in tudi nihče domačih mi ga ni omenil.
9. Npr. je privekal na svet/Dedku je zibelka stekla; bo odšel na drugi svet; lije kot iz škafa; sta si skočila v lase/sta se pomerila; ne bi pasli/preganjali/prodajali dolgčasa/ne bi sedeli križem rok
10. riniti z glavo skozi zid; hoteti izsiliti, doseči nemogoče
11. biti mož beseda – narediti, kar je bilo obljubljeno
imeti glavno besedo – biti vodja
prelomiti besedo – ne držati obljube
prijeti ga za besedo – zahtevati, da drži obljubo
držati besedo – izpolniti obljubo
Beseda izrečena ne vrne se nobena. – Včasih je bolje molčati.
Beseda ni konj. – Reči ni nič hudega.

Lepa beseda lepo mesto najde. – Če si prijazen do ljudi, so ti taki tudi do tebe.

12. a
 13. veliko, piko
 Zadnje tri.
 14. Brez dela ni jela. Kdor prej pride, prej melje. Kadar mačke ni doma, miši plešejo. Dober glas seže v deveto vas. Kar se Janezek nauči, to Janez zna. Tiha voda bregove dere.
 16. Kdor dela, dela tudi napake; kdor ne dela, dela največjo napako.

Predlog

1. v, na; pred, za, med; pod, nad; iz; z
 2. Na, po, s, v; iz, z; v, na; brez; Na, s, v; V, izpod, na, skozi; Na, pod
 Sklepal sem iz pomena naslednjih besed.
 Ne.
 c
 3. prostorsko, časovno
 4. zavetišču, koči; njihovih doživetjih; tleh, mrazom; ležišča, kamnov, vetrom; desk, žeblice, količkovo
 Ne.
 Ker predlogi zahtevajo za seboj besede v točno določenem sklonu.
 5. Mariboru, Maribor; Triglavu, Triglav; blokom, blok; drevesom, drevo; hribom, hrib
 v, v; Na, Na; Pred, Pred; za, za; Pod, pod
 Predloga v dvojicah povedi sta ostala ista.
 Oblika samostalnikov v dvojicah se je spremenila.
 6. z; Z; Z; S; s; s; z; s; Z; S; s; z; Z
 Po smislu, npr. DA
 Pred soglasniki iz povedi *Ta suhi škafec pušča* pišemo predlog s, pred vsemi drugimi pa z.
 7. k, h; K; k; h; h; h; h
 b
 8. z; iz; iz; iz, iz, s; s; s; iz; s; s; iz, iz
 Predlog *iz* izraža gibanje iz notranjosti. Predlog *z/s* izraža gibanje s površine.
 9.

v Kranju	v Kranj	iz Kranja
v Brežicah	v Brežice	iz Brežic
v Kočevju	v Kočevje	iz Kočevja
v Lendavi	v Lendavo	iz Lendave
v Logatcu	v Logatec	iz Logatca
na Jalovcu	na Jalovec	z Jalovca
na Ojstrici	na Ojstrico	z Ojstrice
na Pohorju	na Pohorje	s Pohorja
na Bledu	na Bled	z Bleda
na Vrhniki	na Vrhniko	z Vrhnike

10. v razredu – iz razreda, v mestu – iz mesta, v knjižnici – iz knjižnice, na postaji – s postaje, na kopališču – s kopališča, v muzeju – iz muzeja, na izletu – z izleta, na obisku – z obiska, na plesu – s plesa
 11. h, k, h, k, h, h, k, h, h
 12. **s** – Naročil sem si sadno kupo brez smetane.
proti – Vsi smo glasovali za Tomaža.
za – Policijski avto je peljal pred rumenim renaultom.
nad – Nekaj časa smo leteli pod oblaki.
na – Planinci so se vrnili s Kredarice.
v – Vlak nas je odpeljal iz Postojnske jame.
 14. pomenijo, škafa, noge, za, daleč od drevesa
 15. v, iz/do, med/pred, po

13 Zgodilo se je ...

4. Novinarka.
 Javnost./Poslušalci radia.
 O prireditvi Čipkarski dan.
 Resničen.
 Dogodek se je res zgodil.
 Čipkarski dan.
 V Železnikih.
 Turistično društvo.
 Da bi se ohranila kulturna dediščina.
 Ves dan.
 Obiskovalci iz vse Slovenije.
 5. DA
 Nikjer ni rekla, da je o tem le slišala ali brala, temveč je le predstavila, kaj se je zgodilo.
 a
 6. DA
 Po začetni povedi *Pozno popoldne se je v Železnikih končala prireditev ...*
 V pretekliku.
 Ker je poročevalec poročal o dogodku, ki se je že zgodil.
 7. poročilo, pretekliku
 8. 1 spreved skozi kraj, 2 javna dražba čipk velikank, 3 tekmovanje v klekljanju, 4 razglasitev rezultatov tekmovanja, 5 odprtje razstave čipk
 9. d
 10. NE, NE, NE, NE
 11. č

12. Npr. Klekljanje je ročno izdelovanje čipk. Za to delo klekljarica potrebuje pripomočke: punkel, nit, kleklje in vzorec, ki ga pripne na punkel. Najbolj je ohranjeno v Idriji, Žireh, Železnikih.
17. Nedelu, 19. aprila 2009; T. R., bralce Nedela; seznaniti s to čistilno akcijo; ekološko-vzgojno akcijo
18. Kateri dogodek se je zgodil? Kje so priredili akcijo? Kdaj so jo priredili? Kdo jo je priredil?
- 19.

Skavti so se zbrali in razdelili v skupine.
Skupine so odšle v razne dele mesta.
Skupine so čistile okolico in zbirale odpadke.
Skupine so končale čistilno akcijo in pustile vrečke s smetmi na dogovorjenih mestih.
Mestna komunala je odpeljala vrečke.

20. DA, NE, DA, NE, NE, NE
21. c
Dogodek, o katerem je novinar poročal, se je že zgodil. Večina glagolov je v pretekliku.
22. b
23. b
24. Da nima pravice govoriti tako, ker tudi on ni prebral knjige.
26. Ne.
Lovro je izražal tudi svoje občutke oz. svoja čustva. Torej je napisal pripoved o dogodku na Tajskem.
- 27.

našem	svojilni zaimek	pisca in njegove sokrajane
tu	kazalni zaimek	domače okolje
jih	osebni zaimek	ekološke probleme

28. ki, koliko, v kateri, katerih, njihovo, svoje

Poved in stavek

1. Novinar se je udeležil Čipkarskega dneva v Železnikih. Makedonska plemena so živela severno od grških držav. Naše učenke in učence so obiskali vrstniki iz Krškega. Z veliko začetnico. Piko.
2. veliko, piko, klicajem, vprašajem
3. 62.
Šest.
Po končnem ločilu.
pride, prečka, vidimo, zakriva, pravimo
Eden.
Zemlja, včasih, točno, med, Sonce, in, Luno
4. osebni, enega, več stavkov.

5. Iz enega stavka.
Ima en glagol v osebni obliki.
Iz treh.
Ima tri glagole v osebni obliki.
Kot prva poved.
Ima en glagol v osebni obliki.
6. 2, 2, 2
V vsaki povedi sta dva glagola v osebni obliki.

7. Osem.
Po končnem ločilu.
NE

Po tem, koliko glagolov v osebni obliki je v povedi.

1. poved	2	5. poved	1
2. poved	2	6. poved	1
3. poved	2	7. poved	2
4. poved	2	8. poved	2

- Dve.
Šest.
8. večstavčne, Enostavčne, več
11. Dve.
Ena.
Združili smo ju.
se razjasni, se prikaže; je, ima; vdira, začne
Dva.
in, ker, zato
12. večstavčni
13. Slovenski smučarski skakalec je nevarno padel, zato so sodniki takoj znižali zalet. Izletniki so se odpeljali v Postojno, da bi si ogledali tamkajšnjo jamo. Mojca je šla k zdravniku, ker ima močno povišano temperaturo. Ko/Potem ko preberem navodilo za delo, sestavim model letala.
14. b
15. c
16. č; c; č
17. Ko, Če, da, ker, zato, ker, ker
18. C, E, B, D, A, Č
19. oddaja; se ohlaja, se spreminja; imajo; Poslušam; je umrl, so pokopali, so gradili; krožijo, pošiljajo
a, c, d
b, g
Trije.
DA (č in e.)
DA
Npr. Drevesa ozelenijo spomladi. Lovim ribe.
Npr. Ko se pogovarjamo.
20. B – Sedem. B – Jutri. B – Zanimiv. B – Moja sestrična Mojca. B – Ne.

Sestavine stavka – stavčni členi

1. Iz enega.
Ima en glagol v osebni obliki.
Iz dveh.
V povedi sta dva glagola v osebni obliki.
2. Vijugajo.
Smučarji.
Veselo.
Na Krvavcu.
3. Stavek sestoji iz več delov. Ti deli stavka nosijo različne podatke.
4. več, različne
5. 3, 4, 3, 4, 4
6. čakajo – Kaj delajo mornarji?
se smejejo – Kaj delajo gledalci?
nosijo – Kaj delajo živali?
se topi – Kaj se dogaja s snegom?
se giblje – Kaj se dogaja z zvokom?
7. dela, dogaja
8. upočasni, spremeni, nastane, rastejo
Po povedku sem se vprašal: Kaj se dogaja?
9. Kdo ali kaj je umaknil? Kdo ali kaj ne vidi? Kdo ali kaj se igra? Kdo ali kaj poškoduje? Kdo ali kaj se spreminja?
10. kdo, kaj
11. Koga ali česa ne marajo? Komu ali čemu kljubujejo?
Koga ali kaj išče? O kom ali o čem je pripovedoval? S kom ali s čim se igra?
12. koga, česa, komu, čemu, koga, kaj, o kom, o čem, s kom, s čim
13. Kam sta šla? Kdaj obrodijo? Kako se premika? Zakaj je izbruhnil?
14. kam, kdaj, kako, zakaj
15. Kaj se dogaja z vetrovi? – povedek; Kdo ali kaj potiska oblake? – osebek; Koga ali kaj potiskajo vetrovi? – predmet; Kam potiskajo vetrovi oblake? – prislovno določilo
Kaj se je dogajalo z ljudmi? – povedek; Kdo ali kaj ni nosil oblačil? – osebek; Kdaj niso nosili oblačil? – prislovno določilo; Koga ali česa niso nosili? – predmet
16. Npr. potrebuje – pov.; sonce – oseb.; vodo – pr.; jeseni – p. d.; Reka – oseb.; zemljo – pr.; nenehno – p. d.; obdaja – pov.; po prestolu – pr.

17. občuduje – povedek, Lovro – osebek, slone – predmet
švigajo – povedek, Strele – osebek, po nebu – prislovno določilo
se začne – povedek, Poletje – osebek, junija – prislovno določilo
prežene – povedek, veter – osebek, oblake – predmet, Popoldne – prislovno določilo
je prekrilo – povedek, blato – osebek, Školjke – predmet
so opazovali – povedek, Otroci in starši – osebek, slonico in njenega mladiča – predmet, navdušeno – prislovno določilo
18. DA, NE, DA, NE, NE, DA, NE
V povedi *Pokrajino pokriva led* je en predmet. V povedi *Skakač živi v puščavi* ni predmeta. V povedi *Takrat nastane mavrica* je osebek. V povedi *Kenguruji živijo v grmičevju* so trije stavčni členi.

14 Kaj je mikroskop?

1. Mikroskop.
c
c
Npr. telefon, računalnik.
Po vlogi oz. po tem, kaj dela.
č
2. treh
prvi, mikroskop
drugi, nadpomenka
tretji, poveča sliko zelo majhnega predmeta
3. Limona, Opera, Televizor/Televizija, Oblak, Telefon
b
4. osnovna merska enota, organizacija, ladja, glasbilo, snov
a
5. Npr. s katero merimo temperaturo; ki se zavzema za varstvo in spoštovanje človekovih pravic; ki omogoča učencem pridobivanje znanja; ki navidezno približa predmet; s katero poimenujemo bitja, predmete in pojme.
c

6. Pridevnik je beseda, ki poimenuje lastnost, vrsto in svojino. Sopomenka je beseda, ki ima z drugo besedo enak ali soroden pomen. Besedna družina je skupina besed, ki imajo isti koren. Sedanjik je glagolska oblika, ki izraža sedanost.
7. vozilo/prevozno sredstvo, stročnica, nebesno telo, merska enota, čustvo, žila, kulturna ustanova, poklic
8. Npr. Evropa, Afrika, Avstralija; Merkur, Venera, Mars; pedal, kolo, krmilo; vrtnica, hrast, češnja; krava, konj, bik; pes, mačka, kanarček; košarka, odbojka, kolesarjenje

Povedek

1. Npr. živijo, se vozijo, vlečejo, lovijo, so nosili, so sedeli, gledali, so trajale
b
2. Kaj dela barometer? Meri.
Kaj se dogaja z jablanami, hruškami in slivami?
Rastejo.
Kaj kdo dela ali kaj se z njim dogaja.
3. dela, dogaja
4. Npr. se je rodil, so zapeli, se gledata, izvirata, odnesi, imajo, je pel, pošlji/pošljite
DA
5. segreje, Kaj dela?
smo opazili, Kaj smo naredili?/Kaj naj naredijo?
Oglejte si, Kaj naj naredimo?
bodo izstrelili, Kaj bodo naredili?

segreje	3.	ed.	pov.	sed.
smo opazili	1.	mn.	pov.	pret.
Oglejte si	2.	mn.	vel.	
bodo izstrelili	3.	mn.	pov.	prih.

V osebni glagolski obliki.

6. osebni
7. dviguje, se utekočini, se tali, zmrzuje, meri
Rešitev v ilustraciji: stalila

dviguje meri	se utekočini se tali zmrzuje
-----------------	------------------------------------

8. Pravilni povedki so: prinašajo, so kupili, se bliska, kaže, potiska, ne nastane, nisi opazoval.

Osebek

1. so premagali, Kdo ali kaj je premagal? Makedonci.
varuje, Kdo ali kaj varuje? Strelvod.
je izdelal, Kdo ali kaj je izdelal? Jože Plečnik.
je podpisovala, Kdo ali kaj je podpisoval? Ivana Kobilca.
je dokončal, Kdo ali kaj je dokončal? Janko Kersnik.
se raztopi, Kdo ali kaj se raztopi? Sladkor.
odžėja, Kdo ali kaj odžėja? Domač jabolčni sok.
b
2. kdo, kaj
3. Zemlja, Luna, opazujejo, Japonke, astronomi
NE
V tretji povedi sem vstavil povedek, v vseh drugih pa osebek.
4. Orkani povzročijo veliko škode.
Aljažev stolp stoji na vrhu Triglava.
Na vodi se je naredil debel led.
Iz glavnika so nastale orglice.
Moj brat Anže igra violino.
Včeraj sem popravljaj kolo.
Slamica se je spremenila v piščal.
Učenci iz Osnovne šole Poljane so obiskali grad Snežnik.
Grete v gledališče?
DA
NE
Šesti in deveti.
Iz povedka.
Ker si ga lahko predstavljamo iz povedka.
5. posadijo, Gozdarji; otrdi, glina; se je razvila, Grška umetnost; so izdelovali, Egipčani; lomastijo, divji prašiči; ne osvetljuje, Sonce; je napisal, Simon Gregorčič; se je razširila, Vesela novica; sta se vpisala, Jakob in Ožbej; nastanejo, stalagmiti in stalaktiti
6. Ne.
Samostalniki in pridevniki v osebkju so načeloma v imenovalniku.
7. DA, NE, NE, DA, NE, NE, DA, DA

15 Naročanje na daljavo

3. c
Z njo se lahko naročimo na omenjeno revijo.
4. Revija Gea.
O bogastvih narave, velikih potovanjih, pozabljeni preteklosti, vznemirljivi prihodnosti, umetnosti, kulturi, bogastvu Slovenije.
Boginja Zemlje./Zemlja.
Ena cena velja za prosto prodajo, druga pa je cena za naročnike.
Za naročnike.
Za 29 centov.
Naročnik.
Ne.
Plača jo enkrat na leto.
En znesek predstavlja akcijsko ceno (30 % popusta), drugi pa redno naročnino in brezplačno darilo.
Naročniška cena je redna cena za naročnike, akcijska cena pa pomeni naročniško ceno s posebnim popustom.
Akcijska.
Nudi 30 % popusta.
Da dobiš še brezplačno darilo.
Da dobiš 30 % popusta.
Tisti, ki ne želi prejeti brezplačnega darila; tisti, ki želi dobiti brezplačno darilo.
Ime, priimek, točen naslov, pošto, poštno številko, telefon, datum naročila, podpis staršev ali skrbnikov.
Starši ali skrbniki.
Ker zagotavljajo plačilo naročnine.
Da se naročaš na revijo, za katero možnost plačila si se odločil in da v prihodnje ne želiš prejemati ponudb te založbe.
S križcem.
Da bi ponudnik vedel, kdaj prične veljati naročilo.
Mladinska knjiga Založba, d. d., Gea, 1536 Ljubljana.
Ne.
Ustno ali pisno bi moral preklicati naročilo.
5. naroča; plačal
6. c
7. Ne.
Ker oni zagotavljajo plačilo naročnine.
10. Iz spletne trgovine.
Na desni strani je seznam možnih povezav.

11. Učbenike za devetletko in za srednje šole, gimnazijo, gradivo za maturo in knjige za domače branje, izdaje tujih založb, slovarje, zbirko učbenikov Znam za več, zbirko slovarjev PONS, Plonk ...
Naslov in cena.
Podrobna predstavitev knjige.
Npr. Če bi me zanimalo več o knjigi ...
Da kupiš knjigo.
Če bi se odločil kupiti dano knjigo ...
13. Anica Koren, Celovška c. 103, 1000 Ljubljana
Ljubljana, 20.3.2009
Založba Rokus Klett, d. o. o., Stegne 9 b, 1000 Ljubljana
NAROČILNICA
4 izvode knjige Mojstrovine Slovenije
15. 4. 2009
po pošti
ob prejemu pošiljke
14. Npr.

Janja Kovačič
Kosovelova 15
6210 Sežana
Sežana, 3. 5. 2009

Trgovina RUTICA
Slovenska c. 119
1000 Ljubljana

Zadeva: Naročilnica

Naročam 60 majic z napisom OŠ Srečka Kosovela, Sežana. Prosim, da mi majice pošljete na moj naslov do 12. junija 2009. Plačala jih bom ob prejemu pošiljke.

Lep pozdrav

Janja Kovačič

Predmet

1. Posodo. Smeti. Svojo sobo. Prah. Televizor. Teletekst. Kazalo. Vremena. Vremenske podatke. Horoskop. Šale. Gregorja./Njega. Na grafite.
c
2. Koga, Česa, Komu, Čemu, Koga, Kaj, O kom, O čem, S kom, S čim
3. koga, česa, komu, čemu, koga, kaj, o kom, o čem, s kom, s čim; osebek
6. Koga, Kaj, Koga, Kaj
7. Npr. filme, priznanje, palice, Ljubljano, stene
Predmet.
V tožilniku.

8. sosedovega psa, domače naloge, te predstave, novega kolesa, zimskega plašča, svoje mladosti, riževega narastka
Predmet.
V rodilniku.
9. Npr. sladoled, sladoleda
V tožilniku.
V rodilniku.
Ker je povedek zanikan.
10. rodilniku
11. ga, je, ga, je
Česa nimaš?
12. Ne pišem domače naloge. Ne berem pustolovskega romana. Ne iščem nogometne žoge. Nisem našel črtastega zvezka. Ne poslušam zabavne glasbe. Nismo si ogledali fotografske razstave.
14. tvojemu bratrancu, Andrejevemu dedku
Predmet.
V dajalniku.
16. Petrovem dekletu, očetovem zdravju, zimskih počitnicah, gorskem kolesu
Predmet.
V mestniku.
18. računalništvom, domačim medom, peskom, trimetrskim obzidjem
Predmet.
V orodniku.
19. Npr. Kaj si se učil ves dan? Komu zaupaš? O kom si govoril? S čim se ukvarjaš? Komu si pomagal? Česa se veseliš?
20. Npr. srajco, govorcu, z najboljšim prijateljem, o glasbi, hrane

hrane	Česa?
govorcu	Komu?
srajco	Kaj?
o glasbi	O čem?
z najboljšim prijateljem	S kom?

21. Kdo ali kaj nadzira? – osebek, Koga ali česa ne prepušča? – predmet, Za koga ali kaj varčujem? – predmet, Kaj je delal Matija? – povedek, Koga ali kaj bodo kopali? – predmet
22. slovenščino, angleščino, nemščino; francoščine, ruščine, španščine; Marka, Pavleta, Miho/Miha, Vikija, Mojco; Sama, Staneta, Grege/Grega, Vilija, Žige/Žiga
23. uho, jezik, kazalec, nogo, roko

24. ne mečite, Koga ali česa ne mečite? – papirja, rodilnik smo videli, Koga ali kaj smo videli? – kapnike, tožilnik si se prepiral, S kom ali s čim si se prepiral? – sošolko Mojco, orodnik ni videl, Koga ali česa ni videl? – poštarja, rodilnik
25. Poštni uslužbenec nam je prinesel telegram.
Ne pogovarjajte se z voznikom.
Učitelj me je spraševal o strokovnem poročilu.

Prislovno določilo

- Npr. v šoli, včeraj, po pošti, Zaradi previsoke naročnine, na domači naslov, eno leto, zaradi zanimive vsebine, pred enim tednom
č
- Kje stoji? V izvotleni gori.
Kdaj smo se povzpeli? Prejšnjo nedeljo.
Kako je pomežiknila? Hudomušno.
Zakaj so porumeneli? Zaradi suše.
Z vprašalnicami: kje, kdaj, kako, zakaj.
- kje, kdaj, kako, zakaj
- so zgradili, Kje so zgradili?
je deževalo, Kdaj je deževalo?
izkopljejo, Kako izkopljejo?
izhlapi, Zakaj izhlapi?
Hodili smo, Kako smo hodili?
sem se vozil, Kam sem se vozil? Zakaj sem se vozil?
Koliko časa sem se vozil?
NE
- kraja, časa, načina, vzroka
- Npr. včeraj, v jamo; Zaradi nevarnosti, previdno;
V jami, dve uri; Iz jame, zaradi narasle vode
- živi, Kje živi? V Murski Soboti.
zložite, Kam naj zložimo? V pomivalni stroj.
tečejo, Od kod tečejo? Iz mest.
je segala, Do kod je segala? Do Indije.
lomasti, Kod lomasti? Po bližnjem gozdu.
c
NE
- bo objavil, Kdaj bo objavil? Oktobra.
imam, Do kdaj imam? Do pol njih.
je trajal, Koliko časa je trajal? Uro in pol.
se bojim, Kolikokrat/Kako pogosto? Včasih.
b
NE
- do pol dveh, Potem, na košarko, na sladoled, Danes, na košarko

10. Kam vrzi? – prislovno določilo kraja, Koliko časa čakam? – prislovno določilo časa, Kako je poslušal? – prislovno določilo načina, Zakaj ne telovadi? – prislovno določilo vzroka, Do kdaj moraš oddati? – prislovno določilo časa, Do kod bo peljal? – prislovno določilo kraja

11. V Ljubljani smo si ogledali gledališko predstavo. Kje (smo si ogledali)? p. d. k.

Pikin festival se bo pričel prihodnji petek. Kdaj (se bo pričel)? p. d. č.

Pisala sem ti s Krna. Od kod (sem pisala)? p. d. k.

Bolezen je premagoval s prečernim nasmehom. Kako (je premagoval)? p. d. n.

Ples sta odplesala brez večje napake. Kako (sta odplesala)? p. d. n.

Zaradi suše obstaja velika nevarnost požara. Zakaj (obstaja)? p. d. v.

Od šole do doma me spremlja Ana. Od kod (me spremlja)? p. d. k. Do kod (me spremlja)? p. d. k.

Ana velikokrat zamudi pouk. Kolikokrat/Kako pogosto (zamudi)? p. d. č.

Obiskovalci se sprehajajo po grajskem parku. Kod (se sprehajajo)? p. d. k.

Ogled jame traja do dve uri. Koliko časa (traja)? p. d. č.

Iz Bohinja smo šli proti Kaninu. Od kod (smo šli)? p. d. k. Kam (smo šli)? p. d. k.

Planince so v koči prijazno sprejeli. Kje (so sprejeli)? p. d. k. Kako (so sprejeli)? p. d. n.

12. Npr. Danes, počasi, na ekskurzijo; Popoldne; Nenadoma, nad mestom; Zaradi nevihte; pod streho; Z ekskurzije, pozno. V ilustraciji: Slabo; jeseni

13. Nastopajoči; pri gozdarski kočji; sošolcem; enaindvajsetega marca; zaradi snežnih zametov; Včeraj

14. Spomladi ruševce dvori družici. p. d. č.

Meniščki nenehno frfotajo naokrog. p. d. n. p. d. k.

Šotora ne postavlja ob potoku. p. d. k.

Gamsi se pozimi spustijo z gora v gozd. p. d. č. p. d. k. p. d. k.

Na milimetrski papir najprej nariši ta vzorec. p. d. k. p. d. č.

Nato ga prilepi v svoj zvezek. p. d. č. p. d. k.

15. Doma se počutim najbolje.

Cesto Podrošt–Sorica so zaprli zaradi zemeljskega plaz.

Lončeno posodo smo kupili v prekmurski vasi Filovci. Več podatkov o izletu boste dobili v naslednjih treh dneh.

Zaradi prevelikega števila potnikov bo prireditelj naročil dva avtobusa.

Izlet bo trajal najmanj dva dni.

Otroci so z velikim veseljem sedli v šolski avtobus.

16 Velika, ne pa mala

Lastna imena bitij

1.

Tanja	Novak	Tin	Aro
Anica	Vidmar		Don
Katja	Grum		Dan
Neža	Pintar		
Tine	Kramar		
	Popit		

2. Eno.

DA

3. lastno, Lastna, veliko

4. a

a

Večbesedna.

So iz več besed.

5. Rdeča kapica, Tretje oko, Martin Krpan, Aleksander Makedonski, Rihard Levjesrčni
Z veliko začetnico.
Nekatere sem napisal z malo začetnico, druge pa z veliko.
So lastno ime.
6. veliko, malo, kapica, Krpan, Makedonski
7. Lovro Kuhar, Josip Murn, Simon Gregorčič, Karel Destovnik
8. Herman Celjski, Peter Veliki, Henrik Pomorščak, Piki Jakob, Juri Muri, Peter Klepec
10. Kranjčan, Idrijčan, Postojnčan, Škofjeločan, Ižanec, Mariborčan, Slovenjgradčan
11. Madžari, Hrvati, Italijani, Avstrijci; Dolenjci, Belokranjci, Kraševci; Evropejci; Marsovc
12. veliko

Zemljepisna lastna imena

1. a
c
Zemljepisna lastna imena.

2.

Hrastnik, Dol pri Hrastniku, Ribnica
Dolenjska
Vipavska dolina, Grosupeljska kotlina, Ljubljanska kotlina
Trnovski gozd, Vipavska brda, Mala gora, Kamniško-Savinjske Alpe, Julijske Alpe
Križna jama, Planinska jama, Županova ali Taborska jama, Francetova jama, Kostanjeviška jama
Sava, Brnica, Pivka, Raka, Bohinjsko jezero

3. č
4. krajev
- 5.

Železniki	Nova Gorica
Davča	Polhov Gradec
Sorica	Zalí Log
Lajše	Kranjska Gora
Solkan	Novo mesto
	Opatje selo
	Gorenja vas
	Stari trg
	Most na Soči

Npr. Zapis večbesednih naselbinskih imen.

Npr. Zaradi zapisa neprve besede.

Z veliko začetnico.

Z veliko začetnico.

c

6. Novo mesto, Opatje selo, Gorenja vas, Stari trg, Most na Soči
7. veliko, Gorica, malo, mesto, selo, vas, trg, na

9. SLOVENJ GRADEC, MURSKA SOBOTA, NEMŠKA VAS, ŠMARTNO OB PAKI, ZIDANI MOST, RIMSKE TOPLICE, IVANČNA GORICA, ILIRSKA BISTRICA, NOVO MESTO, SPODNJE PIRNIČE, IVANJE SELO
Slovenj Gradec, Murska Sobota, Nemška vas, Šmartno ob Paki, Zidani Most, Rimske Toplice, Ivančna Gorica, Ilirska Bistrica, Novo mesto, Spodnje Piričice, Ivanje selo
č
vas, ob, mesto, selo
10. Bohinjska Bistrica, Velike Žablje, Medvedje Brdo, Šmarje - Sap, Spodnje Retje, Stari trg ob Kolpi, Nova vas, Blatna Brezovica, Zidani Most
11. Srednja vas pri Polhovem Gradcu, Selnica ob Muri, Spodnja Hajdina, Mala vas pri Ormožu, Grahovo ob Bači
12. Naselbinska.
Po veliki začetnici v nepravem delu imena.
V ilustraciji: Grič
13. Vinski Gori, Prožinske vasi, Štorah, Celja, Velenja, Arji vasi, Vinski Gori, Celjanka
14. BELA KRAJINA, LOGARSKA DOLINA, SLOVENSKE GORICE, ŠMARNNA GORA, LJUBLJANSKO POLJE, POSTOJNSKA JAMA, ZBILJSKO JEZERO, SORIŠKA PLANINA, POSAVSKO HRIBOVJE, TRŽAŠKI ZALIV Ne.
Z njimi poimenujemo pokrajine, vzpetine, vode.
Nenaselbinska imena.
nenaselbinska
15. Bela krajina, Logarska dolina, Slovenske gorice, Šmarna gora, Ljubljansko polje, Postojnska jama, Zbiljsko jezero, Soriška planina, Posavsko hribovje, Tržaški zaliv
Z veliko začetnico.
Z malo začetnico.
16. Nenaselbinska.
To so imena vzpetin in države.
Julijske Alpe, Velika Mojštrovka, Zreško Pohorje, Velika Britanija
a
Ker je lastno ime.
17. malo, dolina, Alpe, Mojštrovka, Pohorje, Britanija
18. Ljubljanska kotlina, Polhograjsko hribovje, Mislinjska dolina, Velika planina, Piranski zaliv, Paški Kozjak, Kamniško-Savinjske Alpe, Jadransko morje, Slovenske gorice
19. Mariborsko Pohorje, Ljubljansko barje, Bela krajina, Goriška brda

- 20.** Slovenska cesta, Matjanova pot, Cankarjevo nabrežje, Mestni log, Stara Ljubljana, Ulica Staneta Severja
č
Načeloma z veliko začetnico.
Z malo začetnico.
Je, npr. Stara Ljubljana in Ulica Staneta Severja.
Ker so Ljubljana in Stane Sever lastna imena.
- 21.** malo, cesta, Ljubljana
- 22.** V Ljubljani je Zmajski most. V središču Pirana je Tartinijev trg. Ali si že bil v Prešernovem gaju v Kranju? Moj ded hodi na nogometne tekme v Ljudski vrt v Mariboru. Prijateljica Mina stanuje v Štepanjskem naselju 12. Parkirali smo na Trgu republike. Nato smo zavili na Dunajsko cesto in se vozili še pet minut. Avtobus bo počakal na Kongresnem trgu. Nesreča se je zgodila v Župančičevi ulici.

Stvarna lastna imena

- 1.** b
Stvarna lastna imena.
Večbesedna.
So iz dveh ali več besed.
- 2.** Sto romanov, Deček s piščalko, Slovenski pravopis, Slovenska akademija znanosti in umetnosti
Z veliko začetnico.
Z malo začetnico.
- 3.** Bilo je nekoč v Mehiki; Živijo, bratranec; Slab poročnik; Vojna in mir; Profesorja ni doma; Lepotica in zver
Stvarna.
Poimenujejo stvaritve.
Večbesedna.
Z veliko začetnico.
Z veliko ali z malo začetnico.
Z malo.
So lastna imena.
- 4.** veliko, malo
- 5.** Umetnost na Slovenskem, Slovenski etimološki slovar, Antična Grčija, V vesolju, Kratka ilustrirana zgodovina Slovencev, Ilustrirana zgodovina sveta
- 6.** Jakopičevi galeriji, Mestno pohištvo v Ljubljani 1800–2000, Arhitekturni muzej Ljubljana; Leonardo da Vinci, Narodni muzej Slovenije; Kompas, Juri Muri v Afriki.; V Mestnem gledališču ljubljanskem.
- 7.** M, J, P, n, Ž, t, P; P, L, G, p; Z, E; F, M
- 8.** L, P; O; L, z; G, m; M, d, A, z; D, s, l, u; O, b; S; P, v; Ž, M, T, M, D, s, k; K; O, š, l, C, V, L; h, H; D, d
- 9.** učiteljica Breda Vodopivec, Učiteljica Breda, Muca Copatarica, muca Copatarica, zvezdica Zaspanka, Zvezdica Zaspanka
V ilustraciji: Labodje jezero
- 10.** Ego, Milka, Aneta, Cekin
Z veliko začetnico.
- 11.** Peugeot 80z, peugeotota 306
NE
Prvič z veliko začetnico, drugič z malo.
Če stoji ime avtomobila za občnim imenom. Če ime avtomobila ne stoji za občnim imenom.
- 12.** Signal, signalom; Nokia, nokia
veliko, Peugeot, Signal, Nokia, malo, peugeot, signal, nokia
- 13.** rizbe – risbe; štokla – štoklja; škattji – škatli; življenju – življenju; potstrešje – podstrešje; inženir – inženir; Božič – božič; Đogo – dogo; Đolenjski – dolenjski; slovenskem – Slovenskem; Geografijo, ljubljanico, ljubljansko barje – geografijo, Ljubljanico, Ljubljansko barje; Novo Mesto – Novo mesto; suhodolčana – Suhodolčana; Jeseniške – jeseniške; Vrhniški – vrhniški
- 14.** lj; nj; nj, n, lj; nj, nj; nj, lj; lj; j, j